Vlaams Parlement

stuk **1308** (2011-2012) – Nr. 1
ingediend op 24 oktober 2011 (2011-2012)

Ontwerp van decreet

houdende instemming met het Statuut
van het Internationaal Agentschap
voor hernieuwbare energie (IRENA),
gedaan te Bonn op 26 januari 2009,
en met de bijhorende Verklaring van de Conferentie

verzendcode: BUI

INHOUD

Memorie van toelichting 3
Voorontwerp van decreet 11
Advies van de Raad van State 15
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen 21
Advies van de Minaraad en de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen.. 25
Ontwerp van decreet..... 39
Bijlagen:
– Nederlandse vertaling van het statuut en de bijhorende verklaring 45
– Engelse tekst van het statuut en de bijhorende verklaring 63

MEMORIE VAN TOELICHTING

1. Situering van het statuut

1.1. Kader en historiek

Op initiatief van de Federale Republiek Duitsland heeft op 26 januari 2009 in Bonn de Stichtingsconferentie plaatsgevonden van het 'International Renewable Energy Agency', in het Nederlands het 'Internationale Agentschap voor Hernieuwbare Energie', hierna 'IRENA' of het 'Agentschap' genoemd. Bij deze gelegenheid hebben 75 landen het Statuut houdende oprichting van IRENA (ook bekend als het 'Statuut van Bonn') ondertekend. Ondertussen is het aantal ondertekenaars sterk opgelopen tot 149 (zie verder). Op 8 juli 2010 trad het statuut in werking.

Het statuut is onmiskenbaar een verdrag.

IRENA werd opgericht met het oog op de promotie van hernieuwbare technologieën in de wereld. IRENA moet de toegang tot alle relevante informatie over hernieuwbare energie vergemakkelijken, met inbegrip van technische en economische gegevens.

De oprichting van het agentschap beantwoordt aan het groeiend belang van hernieuwbare energieën in de wereld, onder meer omwille van de toenemende vraag naar energie, de steeds belangrijker wordende kwestie van de energieveiligheid, het bereiken van de klimaatdoelstellingen en de stijgende prijzen voor fossiele brandstoffen. Dit belang blijkt ook uit de doelstellingen inzake hernieuwbare energie die de EU aan alle lidstaten heeft opgelegd tegen 2020.

IRENA werd dan ook opgericht om het potentieel van hernieuwbare energieën volledig tot zijn recht te laten komen. Het doel van IRENA is alle landen van de wereld bij te staan om dit potentieel aan hernieuwbare energieën te realiseren. Een bijzondere aandacht zal hierbij uitgaan naar de ontwikkeling van hernieuwbare energieën in de ontwikkelingslanden.

IRENA moet de referentie-instelling bij uitstek worden over hernieuwbare energieën. Zij zal dienen als een centrum waar lidstaten ervaringen en beste praktijken met elkaar kunnen delen inzake beleid, capaciteitsopbouw en financieringsmechanismen.

Het lidmaatschap is universeel. In principe kunnen alle landen van de Verenigde Naties lid worden van het agentschap.

1.2. Vlaamse bevoegdheden

Het statuut kreeg het karakter 'gemengd federaal/gewesten/gemeenschappen' toegekend, dit tijdens de vergadering van 20 februari 2009 van de Werkgroep Gemengde Verdragen of WGV, het hulp- en advieslichaam van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid. Deze beslissing werd bevestigd door de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid.

Wat de gewestbevoegdheden betreft, kan verwezen worden naar het artikel 6, §1, VII, f), van de bijzondere wet tot hervorming van de instellingen, op grond waarvan de nieuwe energiebronnen, met uitzondering van deze die verband houden met de kernenergie, een gewestelijke bevoegdheid vormen. (Voor praktische doeleinden kan de term 'nieuwe energiebronnen' beschouwd worden als een synoniem van 'hernieuwbare energie'.) In het ver-

slag van de WGV werd uitdrukkelijk bevestigd, dat de bevoegdheid inzake hernieuwbare energie in essentie bij de gewesten berust.

De gemeenschapsbevoegdheden houden dan weer verband met het wetenschappelijk onderzoek.

2. Toelichting bij de artikelen

Het Statuut houdende oprichting van het 'International Renewable Energy Agency' (IRENA) roept in zijn artikel I – 'Oprichting van het Agentschap' – het agentschap in het leven. Hierdoor wordt een nieuwe internationale organisatie gecreëerd. Het gros van de tekst is daarna gewijd aan het omschrijven van doelstellingen, ambities, structuur, organisatie en werking van het agentschap.

2.1. Bepalingen inzake de activiteiten van het agentschap: artikelen II tot V

Overeenkomstig artikel II van het statuut heeft het agentschap tot doel om de aanname, de veralgemening en het duurzame gebruik van alle vormen van hernieuwbare energie te bevorderen. Hierbij wordt ook aandacht besteed aan de belangrijke bijdrage die de hernieuwbare energie kan leveren aan de bescherming van het leefmilieu.

IRENA heeft dus, zoals reeds gezegd, de ambitie de motor te worden van de internationale samenwerking in de sector van hernieuwbare energie door het verstrekken van beleidsadvies en het stimuleren van capaciteitsopbouw en technologietransfer. De organisatie wil een toegevoegde waarde bieden aan het huidige institutionele landschap door enkel te focussen op hernieuwbare energie en door zowel industrielanden als ontwikkelingslanden op gelijke voet te engageren.

Het artikel III definieert 'hernieuwbare energie' als alle vormen van energie op duurzame wijze opgewekt uit hernieuwbare bronnen. Dit omvat onder andere bio-energie, geothermische energie, waterkracht, maritieme energie, zonne-energie en windenergie.

Het artikel IV van het statuut omschrijft de activiteiten van het agentschap. De activiteiten zullen voor een groot deel uitgevoerd worden op basis van het jaarlijkse werkprogramma, opgesteld door het Secretariaat, besproken door de Raad en goedgekeurd door de Assemblee; bovenop het werkprogramma kunnen projecten uitgevoerd worden (artikel V).

De eerste zitting van de Algemene Vergadering in april 2011 nam een werkprogramma voor 2011 aan. Een eerdere versie werd herschreven, in de zin van grotere detaillering en doelgerichtheid, onder supervisie van de Keniaan Adnan Amin, die eerst werkzaam was als interim-directeur-generaal en nu, sedert april 2011, als directeur-generaal. In een toelichting noemde hij 'energy poverty' en 'access to energy' de cruciale uitdagingen voor IRENA. De aangenomen beslissing omtrent het werkprogramma 2011 draagt de directeur-generaal en de Raad eveneens op een strategisch kader voor te bereiden voor de periode 2012-2015 dat een duidelijke visie en doelstellingen definieert voor beschouwing tijdens de tweede zitting van de Assemblee in januari 2012.

2.2. Bepalingen inzake het lidmaatschap van het agentschap: artikelen VI en VII

Overeenkomstig het artikel VI van het statuut staat het lidmaatschap open voor alle landen die lid zijn van de Verenigde Naties en voor regionale intergouvernementele organisaties voor economische integratie.

De bedoelde staten en organisaties kunnen:
1° oorspronkelijke leden van het agentschap worden, door het statuut te ondertekenen en een instrument van ratificatie neer te leggen;
2° andere leden van het agentschap worden, door een instrument van toetreding neer te leggen nadat hun verzoek om lidmaatschap werd goedgekeurd.

Daarnaast bestaat ook een mogelijkheid om 'waarnemerstatus' toe te kennen, bijvoorbeeld voor ondertekenaars die het statuut nog niet geratificeerd hebben (zie artikel VII).

België koesterde de ambitie om het statuut te ondertekenen en daarna te ratificeren, hetgeen ons land tot oorspronkelijk lid had moeten maken. Met het oog op de ondertekening verleende Vlaanderen een machtiging tot ondertekening (zie beslissing van de Vlaamse Regering dd. 15 januari 2010, stuk VR 2010 1501 DOC.0021). De geplande ondertekening, voorzien voor begin 2010, liep echter vertraging op en kon uiteindelijk door verwikkelingen langs Federale zijde niet meer doorgaan, of toch althans niet meer binnen het venster waarin een ondertekening nog mogelijk was. Hierdoor werd België, naast Hongarije, het enige EU-land dat het statuut niet ondertekende.

Het bovenstaande houdt niet in dat België zich niet meer bij IRENA of bij het Statuut van Bonn kan aansluiten. Evenwel zal dan gebruik dienen gemaakt te worden van de formule van de toetreding, en zal België onder de categorie 'andere leden' gaan vallen.

Onderhavig ontwerp van instemmingsdecreet werd opgesteld met het doel een toetreding door België mogelijk te maken.

Uit het artikel VI, A, van het statuut blijkt dat IRENA mondiale ambities koestert: praktisch gezien komen zowat alle landen ter wereld in aanmerking. Ondertussen (stand april 2011) werd het statuut ondertekend door 148 landen – die inderdaad geografisch verspreid zijn over heel de wereld – en door de EU. Daarnaast dienden nog twee landen, namelijk Belize en Nieuw-Zeeland, een toetredingsaanvraag in. De ratificatieteller staat op 70.

2.3. Bepalingen inzake de voornaamste organen van het agentschap: artikelen VIII tot XI

Het statuut roept drie hoofdorganen in het leven: de Algemene Vergadering of Assemblee, de Raad en het Secretariaat. De Assemblee en de Raad kunnen, afhankelijk van goedkeuring door de Assemblee, desgewenst hulporganen in het leven roepen.

De Assemblee (artikel IX) is het hoogste orgaan van het agentschap. Zij is samengesteld uit alle leden van het Agentschap, a rato van één vertegenwoordiger per lid, en komt jaarlijks bijeen. Naast een aantal meer formele en procedurele opdrachten neemt zij (eind) beslissingen inzake kwesties als de organisatiestructuur, werking, samenstelling, bezigheden, financiën e.d. van het agentschap. Ook keurt zij bv. eventuele wijzigingen aan het statuut goed.

Onder de Assemblee bevindt zich de Raad (artikel X), die meer te situeren is op het vlak van het concrete bestuur en die verantwoording verschuldigd is aan de Assemblee. De Raad is samengesteld uit minstens elf maar niet meer dan 21 vertegenwoordigers van de leden van het agentschap, verkozen door de Assemblee, en vergadert om het halve jaar.

De Assemblee, de Raad en hun eventuele hulporganen worden in de uitvoering van hun functies bijgestaan en ondersteund door een Secretariaat (artikel XI), dat onder leiding staat van een directeur-generaal. Tot de taken van het secretariaat behoren onder meer

het voorbereiden van de ontwerpwerkprogramma's en het uitvoeren van de goedgekeurde werkprogramma's.

In deze context dient opgemerkt te worden dat het statuut ondertussen in werking is getreden (zie verder). Het voorlopige bestuursorgaan was de Voorbereidende Commissie of PrepCom. Op 3 april 2011 vond de vijfde en laatste sessie van de PrepCom plaats, ter voorbereiding van de eerste Algemene Vergadering (4 en 5 april 2011). De PrepCom5 en vooral de inaugurele Algemene Vergadering hebben geresulteerd in de oprichting van de permanente structuren zoals hierboven beschreven: de Algemene Vergadering of Assemblee, de Raad (verkiezing van de 21 leden) en het Secretariaat.

Wat de Algemene Vergadering betreft, participeerden 70 volwaardige leden aan de eerste zitting in april 2011.

De Algemene Vergadering verkoos de 21 leden van de Raad voor een termijn van twee jaar: Antigua en Barbuda, Australië, Denemarken, Ecuador, Eritrea, Frankrijk, Duitsland, India, Japan, Luxemburg, Mali, Mexico, Nigeria, Polen, Zuid-Korea, Senegal, Zuid-Afrika, Spanje, Tonga, de Verenigde Arabische Emiraten en de Verenigde Staten. Bij wijze van compromis zal Luxemburg na één jaar terugtreden ten voordele van Zweden.

De Algemene Vergadering riep verder drie comités in het leven: een 'Finance Committee', een 'Governance and Legal Committee' en een 'Policy and Strategy Committee', waarvan het lidmaatschap volgens het principe van gelijke geografische distributie door de voorzitter van de Algemene Vergadering bepaald wordt op basis van consultaties met geïnteresseerde leden.

Wat het secretariaat betreft werd de permanente hoofdzetel op de inaugurele Algemene Vergadering toegekend aan Abu Dhabi in de Verenigde Arabische Emiraten. Daarnaast wordt in Bonn een IRENA innovatie- en technologiecentrum opgericht (ITTC). Ook werd een directeur-generaal verkozen: de Keniaan Adnan Amin, die vanaf oktober 2010 het roer als interim-DG overnam van de ontslagen Hélène Pelosse.

2.4. Bepalingen inzake de begroting: artikel XII

Overeenkomstig het artikel XII, A, zal het budget gefinancierd worden door verplichte bijdragen, vrijwillige bijdragen en andere mogelijke bronnen.

Wat de verplichte bijdragen betreft: deze bijdragen dienen om de kernactiviteiten en de administratieve kosten te dragen (artikel XII, A, 1, van het statuut). Deze worden per lidstaat berekend op basis van de beoordelingsschaal van de Verenigde Naties.

Wat nu de vrijwillige bijdragen betreft: de begroting van IRENA kan ook worden gefinancierd door vrijwillige bijdragen (artikel XII, A, 2). Men kan er zich aan verwachten dat deze bijdragen zullen voorbehouden worden aan activiteiten die geen deel uitmaken van het werkprogramma.

In 3.3 wordt dieper ingegaan op de financiële repercussies van de toetreding voor België/Vlaanderen.

2.5. Overige bepalingen: artikelen XIII tot XX

Nog steeds interessant zijn het artikel XIII, dat bepaalt dat het agentschap internationale rechtspersoonlijkheid zal bezitten, en het artikel XIV, dat de 'relaties met andere organisaties' behandelt en dat stelt dat de Raad, afhankelijk van goedkeuring door de Assem-

blee, zal gemachtigd zijn om ten behoeve van het agentschap overeenkomsten te sluiten waardoor gepaste relaties worden aangeknoopt met de Verenigde Naties en enige andere organisatie waarvan het werk verwant is met dat van het agentschap.

Inderdaad is het zo, dat er al heel wat (onderdelen van) internationale organisaties, fora en netwerken zich bezighouden met de materie van de hernieuwbare energie. IRENA is zich er blijkens een aantal interne verklaringen en standpuntbepalingen goed van bewust, dat het zich zorgvuldig binnen dit drukke institutionele landschap zal dienen te positioneren teneinde nodeloze overlappingen te voorkomen, teneinde nuttige synergieën op gang te trekken en – vooral – teneinde een reële meerwaarde te bieden.

De artikelen XV tot en met XX regelen vooral aangelegenheden van meer procedurele aard (bepalingen omtrent het aanbrengen van wijzigingen aan het statuut, bepalingen omtrent ondertekening, ratificatie, inwerkingtreding en toetreding enzovoort). Dit zijn in grote lijnen de gebruikelijke eindartikelen voor dit soort teksten.

Bij wijze van afronding dient aangestipt te worden dat het statuut in toepassing van zijn artikel XIX, D, reeds in werking is getreden, dit op 8 juli 2010.

2.6. Verklaring van de Conferentie

Krachtens de 'Verklaring van de Conferentie betreffende gewaarmerkte versies van het Statuut', die een integraal deel uitmaakt van het statuut, zal het statuut, met inbegrip van de Verklaring, eveneens gewaarmerkt worden in de officiële talen van de Verenigde Naties ander dan het Engels, evenals in de taal van de depositaris, op het verzoek van de respectieve ondertekenaars.

De verklaring is bestemd om het hoofd te bieden aan een aantal problemen die rijzen wanneer een eentalig statuut geacht wordt om vorm te geven aan een organisatie met een zeer breed, mondiaal lidmaatschap.

3. Belang en impact voor Vlaanderen

3.1. Vertegenwoordiging van Vlaanderen binnen IRENA

Aangezien de hoofdzetel van het agentschap zich in Abu Dhabi (Verenigde Arabische Emiraten) bevindt, zal de dagelijkse opvolging door de Belgische ambassade ter plaatse gebeuren.

Voor wat betreft de vertegenwoordiging van België bij IRENA zal het kaderakkoord tot samenwerking van 30 juni 1994 (tussen de federale Staat, de gemeenschappen en de gewesten over de vertegenwoordiging van het Koninkrijk België bij de internationale organisaties waarvan de werkzaamheden betrekking hebben op gemengde bevoegdheden) van toepassing zijn, zoals besloten door de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB) op 20 januari 2011 na een stilzwijgende goedkeuring van het verslag van de werkgroep Gemengde Verdragen van 26 oktober 2010.

Deze ICBB-beslissing vermeldt verder: "verwijzend naar artikel 10 van het kaderakkoord (samenstelling van de delegaties) wordt het hoofd van de Belgische delegatie voor de jaarlijkse Algemene Vergadering van IRENA aangeduid via een rotatiesysteem met vier beurten, met één beurt voor de federale overheid en drie beurten voor de Gewesten. Het hoofd van de delegatie en de samenstelling van de Belgische delegatie dienen vóór elke vergadering van de assemblee bevestigd te worden via een COORMULTI-vergadering op de FOD Buitenlandse Zaken.".

Deze afspraken inzake vertegenwoordiging en andere praktische modaliteiten inzake de betaling van de jaarlijkse lidmaatschapsbijdrage zullen verder uitgewerkt worden. Het ICBB-besluit vermeldt hieromtrent: "De precieze juridische vorm van deze afspraken zal in onderling overleg worden vastgelegd.". Het Vlaamse Gewest heeft een ontwerpsamenwerkingsakkoord voorgelegd aan de andere betrokken partijen in het overlegorgaan ENOVER (Energie Overleg Staat-Gewesten). In de lente van 2011 boog ENOVER zich verder over de opportuniteit en inhoud van dit voorstel.

Vermeld dient nog dat IRENA de mogelijkheid biedt aan leden tot detachering van personeel van overheidsadministraties naar het Secretariaat van IRENA.

3.2. Weerslag op Vlaamse regelgeving, beleid en praktijk

Men mag er redelijkerwijze van uitgaan dat er geen wijziging of bijsturing van Vlaamse regelgeving, beleid en praktijk gevergd wordt.

3.3. Weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap

Volgens artikel XII, A, van het statuut worden de verplichte lidmaatschapsbijdragen berekend volgens de beoordelingsschaal van de Verenigde Naties. De grootte van de bijdrage voor een individueel land is enerzijds afhankelijk van de grootte van het budget, dat door de Algemene Vergadering jaarlijks beslist wordt, en anderzijds van het aantal lidstaten.

In de ICBB-beslissing van 20 januari 2011 wordt de financiële verdeelsleutel voor de betaling van de jaarlijkse statutaire bijdrage van België aan IRENA bepaald als volgt: "60% is voor rekening van de drie gewesten, 40% voor rekening van de federale Staat (20% FOD Buitenlandse Zaken, 20% FOD Economie). De verdeling onder de Gewesten zal gebeuren volgens volgende verdeelsleutel: 58% voor het Vlaamse Gewest, 33% voor het Waals Gewest en 9% voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest".

Op dit ogenblik kan het precieze moment waarop België lid zal worden van IRENA moeilijk bepaald worden, gezien de onmogelijkheid thans reeds het moment van toetreding te voorspellen (één en ander zal bijvoorbeeld afhangen van de lengte van ieders instemmingsprocedure).

Het budget voor 2011 (voor kernactiviteiten en administratieve kosten) werd door de Algemene Vergadering vastgelegd op 13,26 miljoen US dollar. Het percentage van de Belgische bijdrage zou min of meer hetzelfde zijn als dat van Zwitserland, nl. 1,369%, of exact uitgedrukt 181.465 US dollar. Overeenkomstig bovenvermelde verdeelsleutel zou dit een Vlaamse bijdrage van 63.149,82 US dollar ofwel omgerekend 43.996,87 euro betekenen. Gesteld dat België nog in 2011 lid wordt van IRENA, zou dit bedrag dan nog verminderd moeten worden, conform het aantal resterende maanden in het kalenderjaar 2011.

Naast de verplichte bijdrage voor het lidmaatschap van België bij IRENA dienen ook zendingskosten van ambtenaars gebudgetteerd te worden voor deelname aan de vergaderingen van het Assemblee, eventueel van de Raad en van eventuele werkgroepen. Dit zal gebeuren op de respectieve begroting van de betrokken administratie die de expert afvaardigt. Het bepalen van de bevoegde expert en betrokken administratie zal afhankelijk zijn van de agendapunten van deze vergaderingen en van het onderwerp van de nog in het leven te roepen werkgroepen.

3.4. Afrondend

Tot slot kan gesteld worden dat er geen weerslag verwacht wordt op personeelskader en -budgetten. Al evenmin wordt er een weerslag verwacht op de samenwerkende overheden.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid,
Landbouw en Plattelandsbeleid,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Energie, Wonen,
Steden en Sociale Economie,

Freya VAN DEN BOSSCHE

VOORONTWERP VAN DECREET

Vlaamse Regering

Voorontwerp van decreet houdende instemming met het Statuut van het Internationaal Agentschap voor hernieuwbare energie (IRENA), gedaan te Bonn op 26 januari 2009, en met de bijhorende Verklaring van de Conferentie

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid en de Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en een gewestaangelegenheid.

Art. 2. Het Statuut van het Internationaal Agentschap voor hernieuwbare energie (IRENA), gedaan te Bonn op 26 januari 2009, en de bijhorende Verklaring van de Conferentie zullen volkomen gevolg hebben.

Brussel, ...

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw
en Plattelandsbeleid,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden
en Sociale Economie,

Freya VAN DEN BOSSCHE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 50.009/1/V
VAN 2 AUGUSTUS 2011

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

DE RAAD VAN STATE, afdeling Wetgeving, eerste vakantiekamer, op 14 juli 2011 door de Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie verzocht haar, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet 'houdende instemming met het Statuut van het Internationaal Agentschap voor hernieuwbare energie (IRENA), gedaan te Bonn op 26 januari 2009, en met de bijhorende Verklaring van de Conferentie', heeft het volgende advies gegeven:

50.009/1/V

Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich beperkt tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

Dat onderzoek geeft geen aanleiding tot opmerkingen.

50.009/1/V

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. VAN NIEUWENHOVE, B. THYS,	staatsraden,
	J. VELAERS,	assessor van de afdeling Wetgeving,
Mevrouw	A.-M. GOOSSENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de Heer P. DEPUYDT, eerste auditeur-afdelingshoofd.

DE GRIFFIER DE VOORZITTER

A.-M. GOOSSENS M. VAN DAMME

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

SERV
sterk door overleg

Mevrouw Freya Van den Bossche
Vlaams minister van Energie, Wonen,
Steden en Sociale Economie
Martelaarsplein 7

B-1000 Brussel

Contactpersoon	**ons kenmerk**	**Brussel**
Peter Van Humbeeck pvhumbeeck@serv.be	SERV_BR_20110907_IRENA_ADV_pvhkv	14 september 2011

Adviesvraag instemmingsdecreet IRENA

Mevrouw de minister,

Op 14 juli 2011 vroeg u de SERV om advies over het voorontwerp van decreet houdende de instemming met het Statuut van het Internationaal Agentschap voor hernieuwbare energie (IRENA).

IRENA werd opgericht met het oog op de promotie van hernieuwbare technologieën in de wereld en moet de toegang tot alle relevante informatie over hernieuwbare energie vergemakkelijken. Het Statuut is in werking getreden op 8 juli 2010 en het aantal ondertekenaars bedraagt intussen 149 landen. België zou een oorspronkelijk lid worden maar door verwikkelingen heeft ons land niet tijdig kunnen ondertekenen en ratificeren. Naast Hongarije is België het enige EU-land dat het Statuut nog niet ondertekende.

Gelet op het feit dat het louter gaat om een instemmingsdecreet met weinig repercussies, formuleert de SERV geen bemerkingen bij het voorontwerp van decreet.

Wij hopen, mevrouw de minister, u hiermee van dienst te zijn geweest.

Hoogachtend,

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Caroline Copers
voorzitter SERV

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
Wetstraat 34-36 • 1040 Brussel • T +32 2 209 01 11 • F +32 2 217 70 08 • info@serv.be • www.serv.be

ADVIES VAN DE MINARAAD EN DE STRATEGISCHE ADVIESRAAD INTERNATIONAAL VLAANDEREN

HET STATUUT VAN HET INTERNATIONAAL AGENTSCHAP VOOR HERNIEUWBARE ENERGIE (IRENA)

SARiV Advies 2011/20
Minaraad Advies 2011/50

16 september 2011

Minaraad
Kliniekstraat 25 ● 1070 Brussel ● T +32 558 01 30 ● F +32 2 558 01 31 ● info@minaraad.be ● www.minaraad.be
Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen
Boudewijnlaan 30 bus 81 ● 1000 Brussel ●T. + 32 2 553 01 81 ● sariv@iv.vlaanderen.be ● www.sariv.be

Adviesvraag: Voorontwerp van decreet houdende instemming met het Statuut van het Internationaal Agentschap voor hernieuwbare energie (IRENA), gedaan te Bonn op 26 januari 2009, en met de bijhorende Verklaring van de Conferentie

Adviesvrager: Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie
Ontvangst adviesvraag: 14 juli 2011

Adviestermijn: 30 dagen

SARIV
Goedkeuring/bekrachtiging raad: 13 september 2011
Kenmerk: SARiV Advies 2011/20

Minaraad
Goedkeuring/bekrachtiging raad: 8 september 2011
Kenmerk: Minaraad Advies 2011/50

1. INLEIDING

Tijdens haar vergadering van 8 juli 2011 hechtte de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring aan het voorontwerp van decreet houdende instemming met het Statuut van het Internationaal Agentschap voor hernieuwbare energie (hierna: "IRENA" of "agentschap"), gedaan te Bonn op 26 januari 2009, en met de bijhorende Verklaring van de Conferentie (hierna: "het Statuut"). Zij gelastte de minister, bevoegd voor het energiebeleid, het advies in te winnen van de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen (hierna: "de SARiV"), de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (hierna: "de SERV") en de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (hierna: "Minaraad)". In de nota aan de Vlaamse Regering wordt verzocht een gezamenlijk advies uit te brengen. Op 15 juli 2011 stuurde de SARiV een officiële uitnodiging naar beide raden om te komen tot een gezamenlijk advies. De Minaraad besloot op deze suggestie in te gaan en keurde het advies goed op zijn vergadering van 8 september 2011. De SARiV besprak het advies op zijn plenaire vergadering van 7 september 2011 en keurde het vervolgens via schriftelijke procedure goed.

De Raden vangen aan met een schets van de achtergrond en de inhoud van het Statuut. Vervolgens bespreken ze kort het goedkeuringsproces. In een volgende paragraaf wijzen ze op het belang van het Statuut voor Vlaanderen. Ten slotte komen ze tot hun conclusies.

2. ACHTERGROND EN INHOUD VAN HET STATUUT

Op de VN-conferentie over nieuwe en hernieuwbare energiebronnen in Nairobi in 1981 werd het idee gelanceerd om een internationaal agentschap voor hernieuwbare energie op te richten. Dit idee werd gaandeweg ontwikkeld in internationale fora terwijl de interesse voor hernieuwbare energie groeide, o.m. op de VN-wereldtop over duurzame ontwikkeling in 2002 in Johannesburg en de internationale conferentie over hernieuwbare energie in 2004 te Bonn. De wereldtop over duurzame ontwikkeling in Johannesburg was de eerste wereldtop waarop energie en hernieuwbare energie een belangrijk thema waren.[1] De slotbemerkingen van de conferentie over hernieuwbare energie in Bonn riepen op tot het oprichten van een internationaal agentschap voor hernieuwbare energie. Dit agentschap, IRENA, werd op 26 januari 2009 officieel opgericht in Bonn. De stichtingsconferentie werd bijgewoond door 125 delegaties. Bij deze gelegenheid ondertekenden 75 landen het Statuut houdende oprichting van IRENA.[2]

Het agentschap heeft als doelstelling het wereldwijd promoten van de toepassing en het duurzame gebruik van alle vormen van hernieuwbare energie. De leden van IRENA engageren zich tot het bevorderen van hernieuwbare energie in het eigen nationale beleid en het stimuleren van, zowel in eigen land als via internationale samenwerking, de overgang naar een duurzame en veilige energiebevoorrading. IRENA wil uitgroeien tot het internationale referentiepunt bij uitstek inzake hernieuwbare energie en een platform bieden voor de uitwisseling en ontwikkeling van kennis inzake hernieuwbare energie. Directeur-generaal Adnan Amin heeft de ambitie geuit om IRENA de volgende vijf jaar uit te bouwen tot de belangrijkste informatiebron over hernieuwbare energie op wereldvlak.[3] Het agentschap zal zowel geïndustrialiseerde landen als ontwikkelingslanden, zij het met

[1] Energie was één van de vijf thema's (water, energie, gezondheid, landbouw en biodiversiteit) die volgens Kofi Annan, toenmalig Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties, op de wereldtop aan bod moesten komen.
[2] IRENA, *History of IRENA.* [http://www.irena.org/menu/index.aspx?mnu=cat&PriMenuID=13&CatID=30]
[3] Toespraak van Adnan Amin tijdens de vijfde voorbereidende commissie (PrepCom), in het kader van zijn kandidatuur voor de positie van directeur-generaal van IRENA: "Summary of the fifth preparatory commission and first assembly of the international renewable energy agency", *Earth Negotiations Bulletin,* 3-8 april 2011.

bijzondere aandacht voor deze laatste, bijstaan om het potentieel aan hernieuwbare energieën te realiseren via het verstrekken van beleidsadvies en het stimuleren van capaciteitsopbouw en technologietransfer.[4] Na lezing van artikelen II en IV over de doelstellingen en werkzaamheden van IRENA, stellen de Raden vast dat het agentschap de rol van een kenniscentrum ambieert (het analyseren van praktijken inzake hernieuwbare energie, het initiëren van het debat, het bieden van beleidsadvies, het verbeteren van kennisoverdracht, enz.). Aangezien IRENA in hoofdzaak louter een kenniscentrum is, is het een uitdaging voor IRENA om zijn meerwaarde te bewijzen voor de sector van de hernieuwbare energie.

Momenteel bestaan er op wereldvlak geen bindende kwantitatieve doelstellingen voor het aandeel hernieuwbare energie in het totale energiegebruik. Op de VN-wereldtop over duurzame ontwikkeling in Johannesburg zijn er, ondanks voorstellen hiertoe van onder andere de EU, geen doelstellingen aangenomen inzake het aandeel hernieuwbare energie op wereldvlak.[5]

Uit het recent uitgebrachte *Special Report on Renewable Energy Sources*[6] van het Intergouvernementeel Panel voor Klimaatverandering (*Intergovernmental Panel on Climate Change*) blijkt dat het theoretisch potentieel van hernieuwbare energiebronnen voldoende groot is om te voldoen aan de huidige en geprojecteerde energiebehoeften op wereldvlak. Meer dan de helft van de in het rapport onderzochte scenario's geven aan dat een aandeel van meer dan 27% hernieuwbare energie in de totale energievoorziening in 2050 haalbaar is. In het meest optimistische scenario loopt dit aandeel op tot 77%. Daarnaast zijn er verschillende studies die aangeven dat een 100% hernieuwbare energievoorziening tegen 2050 mogelijk is.[7] Om de grootte van deze uitdaging goed in te schatten, dient erop gewezen te worden dat het aandeel hernieuwbare energie in het totale energiegebruik op dit moment nog gering is. In 2008 hebben hernieuwbare energiebronnen 12,9% van de primaire energievoorziening op wereldvlak geleverd en 19% van de globale elektriciteitsvoorziening. In de EU27[8] bedroeg het aandeel hernieuwbare energie in 2008 10,3% ten opzichte van het totale finale energiegebruik. Voorlopige ramingen voor 2010 wijzen op een aandeel van iets minder dan 12%.

Het aandeel hernieuwbare energie in de totale energievoorziening is op dit moment eerder gering, maar de investeringen in hernieuwbare energietechnologieën en de capaciteit aan hernieuwbare energie neemt de laatste jaren wel snel toe.[9] Concreet roept het Statuut in artikel I IRENA in het

---

[http://www.iisd.ca/download/pdf/enb3004e.pdf]

[4] IRENA, *Vission and Mission.* [http://www.irena.org/menu/index.aspx?mnu=cat&PriMenuID=13&CatID=9]

[5] SERV, *Rapport Hernieuwbare Energie. Informatiedossier voor het debat. Deel 2: HE-beleid. Hoofdstuk 1: Internationaal en Europees beleid*, Brussel, 6 april 2011, 6-7.

[6] Een samenvatting voor beleidsmakers van dit rapport is beschikbaar: IPCC, *IPCC Special Report on Renewable Energy Sources and Climate Change Mitigation. Summary for Policymakers*, Abu Dhabi, 5-8 mei 2011. [http://www.ipcc.ch/news_and_events/docs/ipcc33/SRREN_FD_SPM_final.pdf]

[7] De studies werden reeds geciteerd in het advies van de Minaraad van 22 maart 2011 over het ontwerp van decreet tot wijziging van het energiedecreet van 8 mei 2009 [http://www.minaraad.be/adviezen/2011/ontwerp-van-decreet-tot-wijziging-van-het-energiedecreet-van-8-mei-2009] en zijn beschikbaar op [http://www.greenpeace.org/international/en/campaigns/climate-change/energyrevolution/] ;[http://wwf.panda.org/what_we_do/footprint/climate_carbon_energy/energy_solutions/renewable_energy/sustainable_energy_report/]; [http://www.100-percent.org/]

[8] EUROPESE COMISSIE, *Mededeling van de Europese Commissie. Energie uit hernieuwbare bronnen – Voortgang naar de 2020-doelstelling, COM(2011) 31,* Brussel, 31 januari 2011, 4; EUROSTAT, *Share or renewable energy in gross final energy consumption*. [http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=t2020_31].

[9] Zie bijvoorbeeld: UNEP, *Global Trends in Renewable Energy Investment 2011*, juli 2011. [http://www.fs-unep-centre.org/publications/global-trends-renewable-energy-investment-2011]

leven. De overige artikelen van het Statuut hebben betrekking op de doelstellingen, ambities, structuur, organisatie en werking van het agentschap. Artikel II formuleert de doelstelling van het agentschap terwijl artikel III het begrip "hernieuwbare energie" definieert. Artikel IV omschrijft de activiteiten van het agentschap. Artikelen VI en VII bevatten de bepalingen inzake lidmaatschap. De drie hoofdorganen van IRENA, nl. de Algemene Vergadering of Assemblee, de Raad van IRENA en het Secretariaat, worden in de artikelen VIII tot XI geregeld. Artikelen XII tot XX staan in het teken van o.m. de begroting en de internationale rechtspersoonlijkheid van het agentschap.

3. GOEDKEURING VAN HET STATUUT

Het Statuut trad, na ratificatie door 25 partijen, op 8 juli 2010 in werking. Ondertussen (stand 12 september 2011) hebben 84 landen en de Europese Unie het Statuut geratificeerd.[10]

Overeenkomstig artikel VI van het Statuut staat het lidmaatschap open voor zowel alle landen die lid zijn van de Verenigde Naties als voor regionale intergouvernementele organisaties voor economische integratie. Zij kunnen ofwel (i) oorspronkelijke leden van het agentschap worden door het Statuut te ondertekenen en een instrument van ratificatie neer te leggen, of (ii) andere leden van het agentschap worden door een instrument van toetreding neer te leggen nadat hun verzoek tot lidmaatschap werd goedgekeurd. Volgens de memorie van toelichting was het de ambitie van België om oorspronkelijk lid van het agentschap te worden door het Statuut te ondertekenen en daarna te ratificeren. Vlaanderen verleende hiertoe een machtiging tot ondertekening. De geplande ondertekening, voorzien voor begin 2010, liep echter vertraging op en kon, overeenkomstig de memorie van toelichting, door verwikkelingen langs federale zijde niet meer doorgaan. Hierdoor werd België, naast Hongarije, het enige EU-land dat het Statuut niet ondertekende. België kan zodus enkel via de formule van toetreding bij IRENA aansluiten onder de categorie "andere leden".

Ook de Minister-president heeft in zijn beleidsbrief 2011 aangegeven dat hij werk wilde maken van een snelle toetreding.[11] Het is de Raden niet duidelijk welke verwikkelingen langs federale zijde ervoor hebben gezorgd dat België geen oorspronkelijk lid van IRENA kan worden.[12] Het is volgens de Raden alleszins een gemiste kans die de internationale positie van Vlaanderen en België niet ten goede komt.

---

[10] IRENA, *Updates on Ratifications and Signatories.*
[http://www.irena.org/menu/index.aspx?mnu=cat&PriMenuID=46&CatID=67] In zijn argumentatie haalt de Europese Commissie aan dat als lid van IRENA de Commissie beter en meer rechtstreeks toegang krijgt tot informatie over activiteiten op het gebied van hernieuwbare energie, zowel binnen de EU als wereldwijd. Dit komt de beleidsvorming in het algemeen ten goede (bv. discussie over duurzaamheid van biobrandstoffen en biomassa) en zou het toezicht versterken op de vorderingen die de lidstaten maken om hun bindende streefcijfers voor hernieuwbare energie voor 2020 te behalen. Zie EUROPESE COMMISSIE, *Voorstel voor een besluit van de Raad betreffende het sluiten van het statuut van het Internationale Agentschap voor hernieuwbare energie door de Europese Gemeenschap en het uitoefenen van de daaruit voortvloeiende rechten en plichten,* COM(2009)326, Brussel, 26 juni 2009.

[11] K. PEETERS, *Beleidsbrief 2011 Buitenlands beleid, Internationaal ondernemen en ontwikkelingssamenwerking*, VR 2010 2210 MED 0489/03, 12. *"Ik zal, samen met mijn collega bevoegd voor energie, erop aandringen dat België zo snel mogelijk lid wordt van IRENA, die ook kansen biedt voor de Vlaamse technologie- en innovatiesector, en druk de hoop uit dat de Vlaamse Regering spoedig het statuut van IRENA ter instemming aan het Vlaams Parlement kan voorleggen."*

[12] De memorie van toelichting gaf niet aan of dit enkel te maken had met de ontslagnemende federale regering. Uit de studie van het Steunpunt Buitenlands Beleid "Geopolitiek van de hernieuwbare energie" blijkt dat ook toenmalig minister voor hernieuwbare energie Crevits niet volledig overtuigd was van de noodzaak van een snelle toetreding tot IRENA. De aarzeling van Vlaanderen om de toetreding goed te keuren zou een vertragend effect hebben gehad op de goedkeuringsbeslissing in de andere gewesten. D. CRIEKEMANS,

4. BELANG VOOR VLAANDEREN

4.1. Vlaamse bevoegdheden en prioriteiten

Tijdens de vergadering van 20 februari 2009 van de werkgroep Gemengde Verdragen werd het gemengde karakter van het Statuut bepaald, waarna deze beslissing bevestigd werd door de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid.

De memorie van toelichting meldt dat het Statuut zowel raakt aan de gewest- als de gemeenschapsbevoegdheden. De nieuwe energiebronnen, met uitzondering van deze die verband houden met kernenergie, vormen een gewestelijke bevoegdheid.[13] De gemeenschapsbevoegdheden houden verband met het wetenschappelijk onderzoek. Vanuit zijn specifieke taakstelling wenst de SARiV te beklemtonen dat ook de Vlaamse bevoegdheid inzake capaciteitsopbouw en ontwikkelingssamenwerking wordt gevat.

Niettegenstaande de federale overheid een aantal belangrijke bevoegdheden heeft in het kader van een hernieuwbaar energiebeleid (zoals bijvoorbeeld windmolenparken op zee, fiscale bevoegdheden), is het belangrijk te benadrukken dat het hernieuwbare energiebeleid in hoofdzaak een bevoegdheid van de gewesten is. De Raden dringen dan ook aan op goede afspraken met de federale overheid voor de opvolging van de werkzaamheden van IRENA en pleiten er tevens voor dat de delegatie naar de vergaderingen van IRENA onder leiding zou staan van een regionale vertegenwoordiger en dat ter zake een beurtrol wordt afgesproken. Tevens moeten er duidelijke afspraken zijn over de informatiedoorstroming tussen de deelstaten en het federale niveau.

Hernieuwbare energie staat ook hoog op de agenda van de EU. Zo bevat de Europa 2020 strategie[14] volgende doelstelling m.b.t. hernieuwbare energie: het aandeel van hernieuwbare energiebronnen in het finale energieverbruik tot 20% opvoeren. Deze globale EU-doelstelling is verdeeld over de lidstaten. Het streefcijfer voor België bedraagt 13%. Dit betekent dat België tegen 2020 13% van de energieproductie uit hernieuwbare bronnen moet halen.[15]

De doelstellingen voor de lidstaten zijn enerzijds gebaseerd op het aandeel hernieuwbare energie in 2005 en anderzijds op het bbp per hoofd van de bevolking. Zo is elk van de 27 lidstaten verplicht haar aandeel hernieuwbare energie met 5,5% te verhogen ten opzichte van het aandeel in 2005.[16] Daarenboven moet elke lidstaat het aandeel hernieuwbare energie verder verhogen in verhouding tot haar bbp per capita. Dit impliceert dat rijkere lidstaten grotere inspanningen moeten leveren dan armere. Lidstaten waar het aandeel hernieuwbare energie tussen 2001 en 2005 toenam met meer dan 2 procentpunten krijgen een bonus, gelijk aan een derde van deze toename dat wordt afgetrokken van de uniforme toename van 5,5%. Verder wordt een plafond toegepast zodat geen enkele lidstaat een aandeel van meer dan 50% moet realiseren.

Geopolitiek van de Hernieuwbare Energie van 2010 tot 2020: uitdagingen en opportuniteiten voor Vlaanderen, Antwerpen, Steunpunt Buitenlands Beleid, 51-53.

[13] Artikel 6 van de Bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980 (*B.S.*15 augustus 1980).

[14] EUROPESE COMMISSIE, *Mededeling van de Commissie: Europa 2020. Een strategie voor slimme, duurzame en inclusieve groei, COM(2010)2020*, Brussel, 3 maart 2010, 12.

[15] De nationale streefcijfers zijn opgenomen in bijlage I bij Richtlijn 2009/28/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen en houdende wijziging en intrekking van Richtlijn 2001/77/EG en Richtlijn 2003/30/EG (Richtlijn hernieuwbare energie).

[16] Het aandeel 2005 wordt eveneens weergegeven in bijlage I van de Richtlijn hernieuwbare energie.

Met het Vlaams Hervormingsprogramma Europa 2020 (hierna: "VHP") maakte de Vlaamse overheid de vertaalslag voor Vlaanderen van de Europese strategie 2020.[17] Dit VHP vermeldt de Vlaamse en Belgische ambities inzake hernieuwbare energie: *"Voor België bedraagt het aandeel hernieuwbare energie in het totaal bruto finaal energieverbruik in 2020 minstens 13%. Het doel voor Vlaanderen wordt nog vastgelegd conform de intern Belgische lastenverdeling."*[18]

Er is nog geen interne lastenverdeling van de Belgische doelstellingen in het kader van het EU klimaat- en energiebeleid, een punt dat de Minaraad in eerdere adviezen reeds heeft aangekaart.[19] Naast de nationale streefcijfers, die als richtinggevend kunnen worden beschouwd, kan ook gewezen worden op de studie van het Federaal Planbureau dat, op vraag van federaal minister van Klimaat en Energie Paul Magnette, wel scenario's heeft uitgewerkt voor een verdeling van de doelstelling tussen de federale overheid en de gewesten. Windmolenparken op zee staan hierbij in voor 1,4% van de nationale doelstelling.[20] De overige 11,6% moet nog verdeeld worden tussen de gewesten. Voor het Vlaams Gewest varieert de doelstelling inzake het aandeel hernieuwbare energie tussen 9,8% en 12,2%, afhankelijk van de bestudeerde verdeling.

Vlaanderen streeft ernaar een zo groot mogelijk deel, en bij voorkeur het geheel, van de doelstelling binnenlands te bewerkstelligen.[21] Als dit niet mogelijk is, is een beroep op de samenwerkingsmechanismen waarin de richtlijn hernieuwbare energie voorziet evenwel niet uitgesloten. Het nationaal actieplan hernieuwbare energie sluit de mogelijkheid om voor maximum 0,5% een beroep te doen op de samenwerkingsmechanismen niet uit.[22] Wat betreft het aandeel groene stroom in de distributieleveringen van elektriciteit heeft Vlaanderen wel al een doelstelling vooropgesteld, nl. 13% in 2020.[23] Mogelijks bestaat het risico dat de doelstelling van 13% groenestroomproductie, zoals verankerd in het energiedecreet, onvoldoende zou zijn. Uit het nationaal actieplan hernieuwbare energie blijkt dat een doelstelling van 13% hernieuwbare energie voor België overeenkomt met een doelstelling van om en bij de 21% hernieuwbare elektriciteit voor België. Alhoewel deze overkoepelende doelstelling, om tegen 2020 21% van de elektriciteit in België uit hernieuwbare bronnen te halen, nog over de gewesten moet verdeeld worden, geeft dit cijfer alvast aan dat de huidige 13% groenestroomdoelstelling voor Vlaanderen niet voldoende blijkt te zijn om in 2020 een aandeel van 21% elektriciteit uit hernieuwbare bronnen te halen.

4.2. Een zeer laag aandeel hernieuwbare energie als knelpunt voor verduurzaming

In de context van de toetreding tot IRENA is het belangrijk erop te wijzen dat het VHP het zeer lage aandeel hernieuwbare energie in Vlaanderen (in 2007) als een knelpunt in de transitie naar een competitieve en duurzame economie benoemt. In 2008 bedroeg het aandeel hernieuwbare energie

[17] Zie ook STRATEGISCHE ADVIESRAAD INTERNATIONAAL VLAANDEREN, *Briefadvies over het ontwerp van Vlaams Hervormingsprogramma Europa 2020,* Advies 2011/6, 2 maart 2011; MINARAAD, *Advies over het Ontwerp Vlaams Hervormingsprogramma Europa 2020,* Advies 2011/15, 24 februari 2011.

[18] VLAAMSE REGERING, *Vlaams Hervormingsprogramma Europa 2020*, Brussel, 2011, 11.

[19] Zie onder andere het advies van de Minaraad van 28 oktober 2010 over de klimaattop in Cancún en het advies van de Minaraad van 24 februari 2011 over het ontwerp Vlaams Hervormingsprogramma Europa 2020.

[20] FEDERAAL PLANBUREAU, *Verkenning van de verdelingen van de doelstellingen en de opportuniteiten van het klimaat- en energiepakket in België,* Working paper 17-09, Brussel, 7.

[21] Zie onder andere de toelichting door minister van Energie Van den Bossche als antwoord op de vraag om uitleg van de heer Hermes Sanctorum over het standpunt van het Vlaams Gewest inzake het actieplan hernieuwbare energie in de parlementaire commissie voor Woonbeleid, Stedelijk Beleid en Energie van het Vlaams Parlement op 20 oktober 2010.

[22] *België: nationaal actieplan hernieuwbare energie overeenkomstig Richtlijn 2009/28/EG*, ingediend bij de Europese Commissie op 30 november 2010, 89. [http://economie.fgov.be/nl/binaries/NREAP-BE-v25-NL_tcm325-112992.pdf]

[23] VLAAMSE REGERING, *o.c.*, 16.

in België 3,3% terwijl het gemiddelde voor de EU27 10,3% bedroeg.[24] In 2010 bedroeg het aandeel hernieuwbare energie in België 3,8%.[25] Ook al wordt verwacht dat België zijn doelstelling om het aandeel hernieuwbare energie tegen 2020 te verhogen tot 13% zal halen[26], op dit moment zijn we hiervan nog ver verwijderd. Bovendien kan de hernieuwbare energiedoelstelling van 13% tegen 2020 slechts als opstap gezien worden naar een veel groter aandeel hernieuwbare energie op de langere termijn. De hoger aangehaalde studies tonen aan dat een tot 100% hernieuwbare energievoorziening in Europa tegen 2050 mogelijk is.

Ook de SERV geeft in zijn rapport "Hernieuwbare Energie. Informatiedossier voor het debat" aan dat de Belgische doelstelling van 13% een vrij aanzienlijke toename van het aandeel vereist, zeker vanuit het perspectief van de beschikbare inschattingen voor het potentieel aan hernieuwbare energie in België, zoals gemaakt door het Internationaal Energieagentschap (hierna: "IEA").[27]

Naast het lage aandeel hernieuwbare energie, wijst het VHP er ook op dat, niettegenstaande onze uitvoerratio relatief hoog is, er nog werk moet worden gemaakt van enerzijds de diversificatie van onze export, in het bijzonder inzake het verhogen van het aandeel goederen die hoogtechnologisch zijn of een hoge toegevoegde waarde hebben. Daarnaast wijst het VHP erop dat onze export zich vooral richt op andere EU-landen en de VS en (te) weinig op de opkomende economieën in Azië. Deze bevinding sluit aan bij de resultaten van een onderzoek door het Steunpunt Buitenlands Beleid naar de belangen en uitdagingen voor Vlaanderen in de handel in hernieuwbare energiegoederen en –diensten.[28] Dit onderzoek komt tot de bevinding dat België en Vlaanderen geen koplopers zijn inzake de technologie voor hernieuwbare energie. Vlaanderen exporteert vooral onderdelen van hernieuwbare energietechnologieën, in de eerste plaats naar onze buurlanden.[29]

Hierbij aansluitend kan verwezen worden naar de daling van België op de globale innovatie-index en de relatief lage rangschikking van België op de sub-indicator inzake hernieuwbare energie. België is in 2011 fors gezakt op de globale innovatie-index die wordt opgemaakt door de Franse business school Insead.[30]

4.3. Kritische succesfactoren

Het belang van hernieuwbare energie kan niet genoeg worden beklemtoond in een wereld die voor talrijke uitdagingen staat, zoals de stijgende wereldbevolking, klimaatverandering, de hoge olieprijzen en de naar schatting 1,5 miljard mensen die geen toegang hebben tot elektriciteit.[31] Investeren in hernieuwbare energie kan mede een antwoord bieden op deze uitdagingen. De oprichting van IRENA als agentschap met een specifiek mandaat voor de bevordering van hernieuwbare energie beantwoordt volgens de Raden aan het stijgende belang van hernieuwbare energie. Volgens Hermann Scheer, de geestelijke vader van IRENA, vult het agentschap een institutionele leemte: *"Er bestaan internationale agentschappen voor fossiele en nucleaire energie,*

[24] EUROSTAT, *Share or renewable energy in gross final energy consumption.* [http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=t2020_31]
[25] *België: nationaal actieplan*, *o.c.,* 89.
[26] EUROPESE COMMISSIE, *o.c., COM(2011) 31*, Brussel, 5.
[27] SERV, *o.c.*, 268-269.
[28] F. DE VILLE, *Belangen en uitdagingen voor Vlaanderen in de handel in hernieuwbare energiegoederen en –diensten,* Antwerpen, Steunpunt Buitenlands Beleid, oktober 2010, 32-33.
[29] SARiV, *De bijdrage van internationaal ondernemen aan de welvaart van Vlaanderen: Nieuwe trends en mogelijkheden voor Vlaanderen*, Advies 2011/17, 24 augustus 2011, 29, 32 en 41.
[30] Voor meer informatie hierover, zie: [http://www.globalinnovationindex.org/gii/main/analysis/showcountrydetails.cfm?countryid=159&regionid=6]
[31] "UN officials stresses need for universal access to energy to boost development", *UN News Centre,* 21.06.2011. [http://www.un.org/apps/news/story.asp?NewsID=38781&Cr=UNIDO&Cr1]

maar niet voor hernieuwbare energie. IRENA zal deze leemte opvullen." [32] Desalniettemin wijzen de Raden erop dat er reeds talrijke organen actief zijn binnen het domein van hernieuwbare energie, zoals o.m. het IEA, de Wereldbank, het Renewable Energy Policy Network for the 21st Century (hierna: "REN21"), het Renewable Energy and Energy Efficiency Partnership (hierna: "REEEP") en verschillende VN-entiteiten (bv. het VN-Milieuprogramma en de Voedsel- en Landbouworganisatie van de VN).[33]

Verschillende auteurs wijzen dan ook op de overlapping inzake doelstellingen, mandaten en beleidsnetwerken waarin bv. IRENA, REN21 en REEEP actief zijn.[34] Vooral de gelijkenis met het IEA trekt de aandacht, in die mate dat sommigen IRENA als een replica van het IEA beschouwen. Het IEA heeft sinds 1982 een werkgroep die zich toelegt op technologieën inzake hernieuwbare energie.[35] Het is bovendien al actief met het verzamelen van statistische gegevens over energie, het analyseren en modelleren van energiebeleid en het coördineren van onderzoek op het gebied van energiebesparing, hernieuwbare energie en schone conventionele energietechnologieën. Toch zijn er weliswaar belangrijke verschillen. In de eerste plaats zijn de activiteiten van het IEA hoofdzakelijk beperkt tot de OESO-landen[36] terwijl IRENA een mondiale aanpak en dito lidmaatschap ambieert.[37] Het werk van het IEA inzake hernieuwbare energie legt aldus niet de klemtoon op de ontwikkelingslanden, maar op de geïndustrialiseerde landen. IRENA biedt de mogelijkheid om ook de ontwikkelingslanden te ondersteunen met specifiek beleid en programma's voor capaciteitsopbouw ter bevordering van hernieuwbare energie.[38] Toegang tot duurzame energie voor de naar schatting 1,5 miljard mensen die geen toegang hebben tot elektriciteit is een belangrijke uitdaging die in de komende jaren nog meer weerklank zal vinden o.m. tijdens het Internationaal Jaar van Duurzame Energie voor Iedereen (2012) en de VN-wereldtop inzake duurzame ontwikkeling (Rio+20) in 2012.

In de tweede plaats heeft het IEA voornamelijk oog voor energievoorzieningszekerheid en de noden van de energiemarkt. De toewijzing van de stemmen is ook hoofdzakelijk gebaseerd op de olieconsumptie van de verschillende landen. Bovendien heeft het IEA een zeer breed mandaat terwijl IRENA zich uitsluitend richt op hernieuwbare energie. De verdedigers van IRENA schuiven de samenwerking tussen het Internationaal Agentschap voor Atoomenergie en het IEA naar voren als voorbeeld van efficiënte samenwerking tussen een gespecialiseerd agentschap en een agentschap met een breder mandaat.[39]

De uitdaging voor IRENA zal volgens de Raden dan ook liggen in het definiëren van de eigen rol en focus, alsook het maken van taakafspraken met andere organisaties die reeds op het terrein van hernieuwbare energie actief zijn. In de woorden van Binu Parthan, adjunct-directeur-generaal van REEEP: *"Een suggestie voor IRENA is - in plaats van het creëren van een volledige nieuwe organisatie – om te functioneren als overkoepelend orgaan waarbij het werk van andere instellingen wordt*

[32] Geciteerd in B. BLOCK, "Europeans Form Renewable Energy Agency", *World Watch Institute*, s.d. [http://www.worldwatch.org/node/5930]

[33] Zie voor een overzicht van samenwerkingsmogelijkheden: INITIATIVE FOR IRENA, *The role of IRENA in the context of other international organisations and initiatives,* 2008. [http://www.astrid-online.it/Clima--ene/Documenti/Archivio-21/Role_IRENA_dicembre_08.pdf]

[34] Zie bv. P. NEWELL, "The Public, the Private and the Hybrid: Mapping the Governance of Energy Finance", *The Governance of Clean Development. Working Paper Series 010,* juli 2010, p. 14.

[35] IEA, *Working Party on Renewable Energy Technology.* [http://www.iea.org/about/rewp.asp]

[36] Landen die geen lid zijn van het IEA kunnen onder voorwaarden wel deelnemen aan de onderzoekprogramma's.

[37] *The Case for an International Renewable Energy Agency,* Preparatory Conference for the Foundation of IRENA, Berlijn, 10 en 11 april 2008, 9; L. RIAHI, "Time for an International Renewable Energy Agency?", *Renewable Energy World*, 23.04.2008.

[38] D.S. POWERS, "Budget and Leadership Problems Plague Renewable Energy Agency", *The New York Times,* 29.11.2010.

[39] *The Case for an International Renewable Energy Agency, o.c.*, 9; L. RIAHI, "Time for an International Renewable Energy Agency?", *l.c.*.

verzameld."[40] De Raden vestigen in dit kader de aandacht op artikel XIV dat de "relaties met andere organisaties" behandelt en dat stelt dat de Raad van IRENA, afhankelijk van goedkeuring door de Assemblee, zal gemachtigd zijn om ten behoeve van het agentschap overeenkomsten te sluiten waardoor gepaste relaties worden aangeknoopt met organisaties waarvan het werk verwant is met dat van het agentschap. Het IEA en IRENA hebben bv. werkafspraken gemaakt waardoor overlapping van hun werkzaamheden wordt voorkomen en onderlinge samenwerking wordt bereikt. IRENA kan complementair aan het IEA werken aan capaciteitsopbouw van kennis in ontwikkelingslanden, technologische kennisoverdracht, projectfinanciering en het vergroten van de bewustwording.

De Raden wijst erop dat IRENA niet ruim gefinancierd is met een voorgestelde begroting voor 2011 van 25 miljoen dollar.[41] "*Een internationaal gouvernementeel agentschap, opgericht als antwoord op de wereldwijde behoefte aan hernieuwbare energie, en met meer dan 140 lidstaten, met zo'n klein budget is belachelijk*, " zei Hermann Scheers. "*Het Internationaal Agentschap voor Atoomenergie heeft een budget van 260 miljoen dollar […] Hernieuwbare energie mag niet met een dubbele standaard behandeld worden."*[42] Eén van de redenen van de gebrekkige financiële steun is, volgens Hermann Scheers, van conceptuele aard. Volgens hem zijn sommige landen toegetreden tot IRENA met als doel het programma te beïnvloeden terwijl zij vasthouden aan een minimalistische rol voor hernieuwbare energie in de strijd tegen klimaatverandering.[43] Desalniettemin wordt het budget van IRENA volledig aan de bevordering van hernieuwbare energie gespendeerd terwijl volgens Hans Jørgen Koch, lid van de raad van bestuur van het IEA, slechts 2% van het IEA budget aan hernieuwbare energie werd gewijd: *"Ik vertelde de Raad van bestuur van het IEA dat wanneer IRENA volledig operationeel is het via zijn regulier budget 50 keer meer kan spenderen dan jullie."*[44] Het zal volgens de Raden kortom een uitdaging zijn om met de talrijke en diverse leden van IRENA te komen tot een baanbrekend leiderschap inzake hernieuwbare energie. Met een relatief beperkt budget zal IRENA moeten opboksen tegen de reeds gevestigde en invloedrijke netwerken die de traditionele energiebronnen verdedigen.

5. CONCLUSIE

De Raden gaan akkoord met het voorontwerp van decreet houdende instemming met het Statuut van IRENA, gedaan te Bonn op 26 januari 2009, en met de bijhorende Verklaring van de Conferentie.

Gelet op bovenstaande uiteenzetting en argumentatie vragen de Raden in de eerste plaats dat België snel toetreedt tot IRENA. Hiervoor zijn er verschillende argumenten. In de eerste plaats is er het symbolische belang van de toetreding tot een agentschap dat zich exclusief richt op hernieuwbare energie.

In de tweede plaats is het aandeel hernieuwbare energie in België en Vlaanderen op dit moment relatief laag. In het licht van de Belgische doelstelling om het aandeel hernieuwbare energie te verhogen tot 13% in 2020, staan we voor een belangrijke uitdaging. De hernieuwbare energietechnologieën zijn momenteel in volle ontwikkeling en de Raden zijn van mening dat het lidmaatschap van IRENA België en Vlaanderen de gelegenheid biedt om de ontwikkeling van

[40] B. BLOCK, *l.c.,* 1.
[41] IRENA, *Draft decision regarding the Work Programme and Budget for 2011,* A/1/DC/L.8, Abu Dhabi, 4 april 2011. [http://www.irena.org/DocumentDownloads/WP2011/WP2011.pdf]
[42] Geciteerd in D.S. POWERS, *l.c.*
[43] *Ibid.*
[44] L. RIAHI, "Hans Jørgen Koch explains why IRENA is 50 times more than the IEA", *Renawable Energy World,* 16.06.2009. [http://www.renewableenergyworld.com/rea/news/article/2009/06/interview-hans-jrgen-koch-explains-why-irena-is-50-times-more-than-the-iea]

hernieuwbare energietechnologieën op de voet te volgen. IRENA ambieert immers om de belangrijkste mondiale informatiebron inzake hernieuwbare energie te worden. Dit vereist vanzelfsprekend een actief lidmaatschap. Niettegenstaande toetreding tot IRENA een belangrijk signaal is, vragen de Raden uiteraard dat de toetreding niet beperkt blijft tot een louter symbolische handeling en pleiten de Raden ervoor dat goede afspraken worden gemaakt over de opvolging van de werkzaamheden van IRENA o.l.v. de deelstaten.

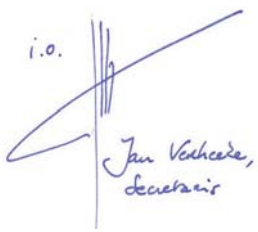
In de derde plaats, en zoals ook toenmalig minister van Energie Crevits heeft aangegeven bij een toelichting tijdens de plenaire zitting van 28 januari 2009 van het Vlaams Parlement, is de mogelijkheid die IRENA biedt inzake de uitvoer van hernieuwbare energietechnologieën een belangrijk aandachtspunt.

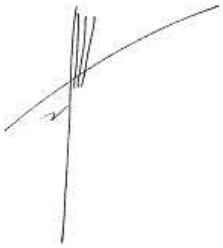
Hoewel IRENA zich nog in een vroeg stadium bevindt en het derhalve nog te vroeg is om een uitspraak te doen over de verdiensten van het agentschap, zijn de Raden ervan overtuigd dat IRENA wel over cruciale belangen gaat. De Raden wensen dan ook te benadrukken dat het belang van IRENA niet onderschat mag worden.

De Raden zijn van mening dat het lidmaatschap van IRENA een meerwaarde kan bieden voor Vlaanderen en België, zowel voor de verdere uitbouw van de eigen expertise op het vlak van hernieuwbare energietechnologieën als wat betreft het in een later stadium uitvoeren van deze technologieën, zowel naar geïndustrialiseerde landen als naar ontwikkelingslanden en de opkomende economieën. De Raden hopen dat dat IRENA tot een innovatief leiderschap inzake hernieuwbare energie kan komen, gelet op de diverse en talrijke leden, het relatief beperkte budget en de reeds gevestigde en machtige netwerken van de traditionele energiebronnen.

Namens de Minaraad,

Hoogachtend,

Marc Van den Bosch
Voorzitter Minaraad

Jan Verheeke
Secretaris Minaraad

Namens de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen,

Hoogachtend,

Prof. Dr. Jan Wouters
Voorzitter SARiV

Freddy Evens
Secretaris SARiV

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, de Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en een gewestaangelegenheid.

Art. 2. Het Statuut van het Internationaal Agentschap voor hernieuwbare energie (IRENA), gedaan te Bonn op 26 januari 2009, en de bijhorende Verklaring van de Conferentie zullen volkomen gevolg hebben.

Brussel, 23 september 2011.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid,
Landbouw en Plattelandsbeleid,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Energie, Wonen,
Steden en Sociale Economie,

Freya VAN DEN BOSSCHE

BIJLAGE:

- Nederlandse vertaling van het statuut en de bijhorende verklaring
- Engelse tekst van het statuut en de bijhorende verklaring

VERTALING

Statuut van het Internationaal Agentschap voor hernieuwbare energie

(IRENA)

De *Partijen* bij dit statuut,

vanuit de wens het wijdverspreide en toenemende gebruik van hernieuwbare energie te bevorderen met het oog op duurzame ontwikkeling,

bezield door hun vaste vertrouwen in de enorme mogelijkheden die hernieuwbare energie biedt bij het aanpakken en geleidelijk verlichten van problemen in verband met energiezekerheid en instabiele energieprijzen,

overtuigd van de belangrijke rol die hernieuwbare energie kan spelen bij het verminderen van broeikasgasconcentraties in de atmosfeer, waardoor die energie bijdraagt tot de stabilisering van het klimaatsysteem en een duurzame, veilige en soepele overgang naar een koolstofarme economie mogelijk maakt,

vanuit de wens hernieuwbare-energietechnologieën verder aan te moedigen, omdat deze een stimulerend effect kunnen hebben op duurzame economische groei en het scheppen van werkgelegenheid,

aangezet door het enorme potentieel van hernieuwbare energie voor het verstrekken van decentrale toegang tot energie, met name in ontwikkelingslanden, en toegang tot energie in afgelegen gebieden en op eilanden,

bezorgd over de ernstige negatieve gevolgen die het gebruik van fossiele brandstoffen en het ondoeltreffende gebruik van traditionele biomassa kunnen hebben op de gezondheid,

overtuigd dat hernieuwbare energie, in combinatie met een verbeterde energie-efficiëntie, steeds meer tegemoet kan komen aan de sterke stijging van de wereldwijde energiebehoeften die verwacht wordt in de komende decennia,

met bevestiging van hun wens om een internationale organisatie voor hernieuwbare energie op te richten die de samenwerking tussen haar leden bevordert en tegelijkertijd nauw gaat samenwerken met bestaande organisaties die het gebruik van hernieuwbare energie propageren,

zijn het volgende overeengekomen:

Artikel I

Oprichting van het Agentschap

A. De partijen bij dit statuut richten hierbij het Internationaal Agentschap voor hernieuwbare energie op (hierna "het Agentschap" genoemd) in overeenstemming met de hierna volgende voorwaarden.

B. Het Agentschap gaat uit van het gelijkheidsbeginsel van al zijn leden en zal bij de uitoefening van zijn activiteiten rekening houden met de soevereine rechten en bevoegdheden van zijn leden.

Artikel II

Doel

Het Agentschap zal een wijdverspreide en toegenomen toepassing en het duurzame gebruik van alle vormen van hernieuwbare energie propageren en daarbij rekening houden met:

a) de nationale en binnenlandse prioriteiten en met de voordelen die voortvloeien uit een combinatie van hernieuwbare energie en maatregelen ter verbetering van de energie-efficiëntie, en

b) de bijdrage die hernieuwbare energie levert aan: het behoud van het milieu door de druk op natuurlijke hulpbronnen te beperken en door ontbossing, met name van tropische bossen, woestijnvorming en verlies aan biodiversiteit tegen te gaan; aan klimaatbescherming; aan economische groei en sociale cohesie waaronder de bestrijding van armoede en duurzame ontwikkeling; aan toegang tot veilige energievoorziening; aan regionale ontwikkeling en aan intergenerationele verantwoordelijkheid.

Artikel III

Definitie

In dit statuut verwijst de term "hernieuwbare energie" naar alle vormen van energie die op duurzame wijze wordt opgewekt uit hernieuwbare bronnen, waaronder:

1. bio-energie;

2. geothermische energie;

3. waterkracht;

4. maritieme energie, waaronder getijdenenergie, golfslagenergie en thermische energie van de oceanen;

5. zonne-energie; en

6. windenergie.

Artikel IV

Activiteiten

A. Als kenniscentrum voor hernieuwbare-energietechnologie en als bemiddelaar en katalysator die ervaring verstrekt voor praktische toepassingen en beleid, die ondersteuning biedt inzake alle aangelegenheden die met hernieuwbare energie te maken hebben en die landen helpt de doeltreffende ontwikkeling en overdracht van kennis en technologie te benutten, voert het Agentschap de volgende activiteiten uit:

1. Meer in het bijzonder ten behoeve van zijn leden zal het Agentschap:

a) de actuele praktijken analyseren op het gebied van hernieuwbare energie, met inbegrip van beleidsinstrumenten, stimuleringsmaatregelen, investeringsinstrumenten, beste praktijken, beschikbare technologieën, geïntegreerde systemen en apparatuur, en factoren voor welslagen of mislukken;

b) de aanzet geven tot discussies en zorgen voor interactie met andere gouvernementele en niet-gouvernementele organisaties en netwerken op dit gebied en op andere relevante gebieden;

c) op verzoek van zijn leden relevant beleidsadvies verstrekken en bijstand verlenen, waarbij rekening wordt gehouden met hun respectieve behoeften, en internationale discussies stimuleren over het hernieuwbare-energiebeleid en de randvoorwaarden daarvan;

d) de relevante kennis- en technologieoverdracht verbeteren en de ontwikkeling van lokale capaciteit en competentie in de lidstaten stimuleren, met inbegrip van de nodige onderlinge verbanden;

e) capaciteitsopbouw bieden, met inbegrip van opleiding en vorming van zijn leden;

f) op verzoek van zijn leden advies aanreiken over de financiering van hernieuwbare energie en de toepassing van verwante regelingen steunen;

g) onderzoek, onder meer op het gebied van sociaaleconomische vraagstukken, stimuleren en aanmoedigen, en onderzoeksnetwerken, gemeenschappelijk onderzoek en ontwikkeling en verspreiding van technologieën bevorderen; en

h) informatie verstrekken over de ontwikkeling en introductie van nationale en internationale technische normen met betrekking tot hernieuwbare energie, op basis van goed inzicht dankzij actieve aanwezigheid op de relevante fora.

2. Voorts zal het Agentschap informatie verspreiden en het publiek bewuster maken van de voordelen en mogelijkheden van hernieuwbare energie.

B. Tijdens de uitvoering van zijn activiteiten zal het Agentschap:

1. handelen overeenkomstig de doelstellingen en beginselen van de Verenigde Naties ter bevordering van de vrede en de internationale samenwerking, en in overeenstemming met het beleid van de Verenigde Naties ter bevordering van een duurzame ontwikkeling;

2. zijn middelen zodanig toewijzen dat een doeltreffend gebruik ervan gegarandeerd kan worden teneinde al zijn doelstellingen zo passend mogelijk te regelen en zijn activiteiten zodanig uit te oefenen dat het grootst mogelijke voordeel behaald wordt voor zijn leden en in alle gebieden ter wereld, waarbij ook wordt gedacht aan de bijzondere behoeften van de ontwikkelingslanden en afgelegen gebieden en eilanden;

3. nauw samenwerken en streven naar de totstandkoming van wederzijds vruchtbare relaties met bestaande instellingen en organisaties om onnodig dubbel werk te voorkomen en doeltreffend en doelmatig gebruik te maken van de middelen en voort te bouwen op de lopende activiteiten van overheden, andere organisaties en agentschappen die tot doel hebben hernieuwbare energie te bevorderen.

C. Het Agentschap:

1. legt een jaarverslag over zijn activiteiten voor aan zijn leden;

2. informeert de leden over zijn beleidsadvies nadat dit verstrekt is; en

3. informeert de leden over overleg en samenwerking met en de werkzaamheden van bestaande internationale organisaties die op dit gebied actief zijn.

Artikel V

Werkprogramma en projecten

A. Het Agentschap oefent zijn activiteiten uit op basis van het jaarlijkse werkprogramma, dat door het Secretariaat wordt opgesteld, door de Raad wordt besproken en door de Assemblee wordt goedgekeurd.

B. Bovenop zijn werkprogramma kan het Agentschap, na overleg met zijn leden en, in geval van verschil van mening, na goedkeuring door de Assemblee, projecten uitvoeren waartoe de leden de aanzet hebben gegeven en die door de leden worden gefinancierd, op voorwaarde tenminste dat het Agentschap over de nodige niet-financiële middelen beschikt.

Artikel VI

Lidmaatschap

A. Het lidmaatschap staat open voor alle landen die lid zijn van de Verenigde Naties en voor regionale intergouvernementele organisaties voor economische integratie die bereid en in staat zijn om te handelen overeenkomstig de in dit statuut geformuleerde doelstellingen en activiteiten. Om voor lidmaatschap van het Agentschap in aanmerking te komen, moet een regionale intergouvernementele organisatie voor economische integratie samengesteld zijn uit soevereine staten, waarvan er ten minste één lid is van het Agentschap en waaraan haar lidstaten bevoegdheden hebben overgedragen op ten minste één gebied dat onder de bevoegdheid van het Agentschap valt.

B. Die staten en regionale intergouvernementele organisaties voor economische integratie worden:

1. oorspronkelijke leden van het Agentschap door dit statuut te ondertekenen en een ratificatie-instrument neer te leggen;

2. andere leden van het Agentschap door een toetredingsinstrument neer te leggen na goedkeuring van hun lidmaatschapsaanvraag. Het lidmaatschap wordt geacht te zijn goedgekeurd, als er binnen drie maanden nadat de aanvraag aan de leden is toegestuurd,

geen bezwaar is aangetekend. Bestaat er onenigheid, dan zal de Assemblee beslissen over de aanvraag overeenkomstig artikel IX, lid H, onder 1).

C. In het geval van een regionale intergouvernementele organisatie voor economische integratie, beslissen de organisatie en haar lidstaten over hun respectieve verantwoordelijkheden met betrekking tot het nakomen van hun verplichtingen krachtens dit statuut. De organisatie en haar lidstaten zijn niet gerechtigd de uit het statuut voortvloeiende rechten, met inbegrip van stemrechten, gelijktijdig uit te oefenen. In hun ratificatie- of toetredingsinstrument geven bovenvermelde organisaties de reikwijdte aan van hun bevoegdheid ten aanzien van de aangelegenheden die onder dit statuut vallen. Deze organisaties melden aan de depositaris ook elke relevante wijziging van de omvang van hun bevoegdheid. Bij een stemming over aangelegenheden die onder hun bevoegdheid vallen, oefenen regionale intergouvernementele organisaties voor economische integratie het stemrecht uit met het aantal stemmen dat overeenkomt met het totale aantal stemmen dat is toegekend aan hun lidstaten die ook lid zijn van dit Agentschap.

Artikel VII

Waarnemers

A. De Assemblee kan de status van waarnemer toekennen aan:

1. intergouvernementele en niet-gouvernementele organisaties die actief zijn op het gebied van hernieuwbare energie;

2. ondertekenaars die het statuut niet hebben geratificeerd; en

3. kandidaat-leden wier aanvraag om lidmaatschap is goedgekeurd in overeenstemming met artikel VI, lid B, onder 2.

B. Waarnemers mogen zonder stemrecht deelnemen aan de openbare zittingen van de Assemblee en haar secundaire organen.

Artikel VIII

Organen

A. Als hoofdorganen van het Agentschap worden hierbij opgericht:

1. de Assemblee;

2. de Raad; en

3. het Secretariaat.

B. Behoudens goedkeuring door de Assemblee mogen de Assemblee en de Raad secundaire organen oprichten die zij nodig achten voor het uitoefenen van hun functies in overeenstemming met dit statuut.

Artikel IX

De Assemblee

A. 1. De Assemblee is het hoogste orgaan van het Agentschap.

2. De Assemblee mag alle aangelegenheden bespreken die binnen het toepassingsgebied van dit statuut vallen of die verband houden met de bevoegdheden en functies van organen waarin dit statuut voorziet.

3. Over die aangelegenheden kan de Assemblee:

a) besluiten nemen en aanbevelingen doen aan die organen; en

b) op hun verzoek aanbevelingen doen aan de leden van het Agentschap.

4. Voorts is de Assemblee gemachtigd om aangelegenheden ter overweging voor te stellen aan de Raad en de Raad en het Secretariaat te verzoeken verslag uit te brengen over alle aangelegenheden met betrekking tot de werking van het Agentschap.

B. De Assemblee bestaat uit alle leden van het Agentschap. De Assemblee komt regelmatig samen in vergaderingen die jaarlijks worden gehouden tenzij de Assemblee anderszins beslist.

C. In de Assemblee wordt één afgevaardigde van elk lid opgenomen. Afgevaardigden kunnen vergezeld worden van plaatsvervangers en adviseurs. De deelnamekosten van een delegatie komen voor rekening van het betrokken lid.

D. Zittingen van de Assemblee worden gehouden ten kantore van het Agentschap, tenzij de Assemblee anderszins beslist.

E. Bij de aanvang van elke gewone zitting kiest de Assemblee een voorzitter en alle andere functionarissen die nodig zijn; hierbij wordt rekening gehouden met een billijke geografische vertegenwoordiging. Deze functionarissen blijven in functie tot een nieuwe

voorzitter en andere functionarissen worden gekozen tijdens de volgende gewone zitting. De Assemblee stelt haar reglement van orde vast in overeenstemming met dit statuut.

F. Behoudens het bepaalde in artikel VI, lid C, heeft elk lid van het Agentschap één stem in de Assemblee. De beslissingen van de Assemblee over procedurekwesties worden genomen met gewone meerderheid van stemmen van de aanwezige leden die hun stem uitbrengen. Besluiten over aangelegenheden van wezenlijk belang worden genomen bij consensus. Als er geen consensus kan worden bereikt, wordt consensus geacht te zijn bereikt als niet meer dan twee leden bezwaar maken, tenzij in het statuut anderszins bepaald. Wanneer de vraag rijst of een aangelegenheid al dan niet van wezenlijk belang is, wordt deze als een aangelegenheid van wezenlijk belang behandeld, tenzij de Assemblee bij consensus van de aanwezige leden anderszins beslist. Als hierover geen consensus kan worden bereikt, wordt consensus geacht te zijn bereikt als niet meer dan twee leden bezwaar maken. Een meerderheid van de leden van het Agentschap vormt het voor de Assemblee vereiste quorum.

G. De Assemblee zal bij consensus van de aanwezige leden:

1. de leden van de Raad kiezen;

2. tijdens haar gewone zittingen de begroting en het werkprogramma van het Agentschap, ingediend door de Raad, goedkeuren en bevoegd zijn om te beslissen over wijzigingen van de begroting en het werkprogramma van het Agentschap;

3. beslissingen nemen betreffende het toezicht op het financieel beleid van het Agentschap, de financiële voorschriften en andere financiële aangelegenheden, alsmede de financieel controleur kiezen;

4. wijzigingen van het statuut goedkeuren;

5. beslissen over de oprichting van secundaire organen en hun mandaten goedkeuren; en

6. beslissen over toestemming tot stemmen in overeenstemming met artikel XVII, lid A.

H. Bij consensus van de aanwezige leden, die, indien er geen consensus wordt bereikt, geacht wordt te zijn bereikt als niet meer dan twee leden bezwaar maken, zal de Assemblee:

1. zo nodig, beslissen over lidmaatschapsaanvragen;

2. goedkeuring verlenen aan het reglement van orde van de Assemblee en de Raad, dat door deze laatste wordt voorgelegd;

3. het jaarverslag en andere verslagen goedkeuren;

4. goedkeuring verlenen aan het sluiten van overeenkomsten over alle kwesties, aangelegenheden of vraagstukken die binnen het toepassingsgebied van dit statuut vallen; en

5. bij onenigheid tussen haar leden beslissen over aanvullende projecten in overeenstemming met artikel V, lid B.

I. De Assemblee wijst de zetel aan van het Agentschap, alsmede de directeur-generaal van het Secretariaat (hierna de "directeur-generaal" genoemd), bij consensus van de aanwezige leden of, indien er geen consensus wordt bereikt, met een tweederde meerderheid van de aanwezige leden die hun stem uitbrengen.

J. Zo nodig zal de Assemblee tijdens haar eerste zitting alle door de voorbereidende commissie opgestelde besluiten, ontwerpovereenkomsten, voorschriften en richtlijnen overwegen en goedkeuren in overeenstemming met de stemprocedures voor de betrokken kwestie zoals uiteengezet in artikel IX, leden F tot en met I.

Artikel X

De Raad

A. De Raad bestaat uit minstens 11 maar niet meer dan 21 afgevaardigden van de leden van het Agentschap, gekozen door de Assemblee. Het concrete aantal afgevaardigden tussen 11 en 21 stemt overeen met het afgeronde equivalent van een derde van de leden van het Agentschap, berekend op basis van het aantal leden van het Agentschap bij aanvang van de respectieve verkiezing van de leden van de Raad. De leden van de Raad worden verkozen op roulerende basis zoals vastgesteld in het reglement van orde van de Assemblee, teneinde een daadwerkelijke deelname van ontwikkelingslanden en ontwikkelde landen te verzekeren en een eerlijke en billijke geografische spreiding en effectiviteit van de werkzaamheden van de Raad te bereiken. De leden van de Raad worden gekozen voor een periode van twee jaar.

B. De Raad komt halfjaarlijks bijeen; zijn vergaderingen vinden plaats ten kantore van het Agentschap, tenzij de Raad anderszins beslist.

C. Bij het begin van elke vergadering kiest de Raad uit zijn leden een voorzitter en alle andere vereiste functionarissen voor de duur van die vergadering en tot de volgende vergadering. De Raad heeft het recht zijn reglement van orde op te stellen. Het reglement van orde moet ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Assemblee.

D. Ieder lid van de Raad heeft één stem. De Raad neemt besluiten over procedurekwesties met gewone meerderheid van zijn leden. Beslissingen over aangelegenheden van wezenlijk belang worden genomen met een meerderheid van twee derde van de leden. Wanneer de vraag rijst of de kwestie al dan niet van wezenlijk belang is, zal die kwestie worden behandeld als een aangelegenheid van wezenlijk belang tenzij de Raad met een meerderheid van twee derde van de leden anderszins beslist.

E. De Raad is verantwoording verschuldigd aan de Assemblee. De Raad voert de bevoegdheden en functies uit die hem volgens dit statuut zijn toevertrouwd, evenals de functies die door de Assemblee aan hem zijn gedelegeerd. Daarbij handelt de Raad conform de besluiten van de Assemblee en met inachtneming van haar aanbevelingen en zorgt hij voor de correcte en onafgebroken uitvoering daarvan.

F. De Raad is belast met:

1. het bevorderen van overleg en samenwerking tussen de leden;

2. het in overweging nemen en voorleggen aan de Assemblee van het ontwerpwerkprogramma en de ontwerpbegroting van het Agentschap;

3. het goedkeuren van regelingen voor de zittingen van de Assemblee, met inbegrip van het opstellen van de ontwerpagenda;

4. het in overweging nemen en voorleggen aan de Assemblee van het ontwerpjaarverslag betreffende de activiteiten van het Agentschap en andere verslagen die zijn opgesteld door het Secretariaat in overeenstemming met artikel XI, lid E, onder 3, van dit statuut;

5. het opstellen van andere verslagen waarom de Assemblee heeft verzocht;

6. het sluiten van overeenkomsten of afspraken met staten, internationale organisaties en internationale agentschappen uit naam van het Agentschap, behoudens voorafgaande goedkeuring door de Assemblee;

7. het onderbouwen van het werkprogramma dat door de Assemblee is goedgekeurd teneinde dit door het Secretariaat te laten uitvoeren, binnen de grenzen van de goedgekeurde begroting;

8. de bevoegdheid om aangelegenheden voor te leggen aan de Assemblee; en

9. het zo nodig oprichten van secundaire organen in overeenstemming met artikel VIII, lid B, en het beslissen over hun mandaten en duur.

Artikel XI

Het Secretariaat

A. Het Secretariaat verleent bijstand aan de Assemblee, de Raad en hun secundaire organen bij de uitvoering van hun functies. Het Secretariaat oefent de andere, in het kader van dit statuut opgedragen, functies uit evenals de door de Assemblee of de Raad gedelegeerde functies.

B. Het Secretariaat bestaat uit een directeur-generaal, die tevens leiding geeft en de hoogste administratieve functionaris is, en de nodige personeelsleden. De directeur-generaal wordt op aanbeveling van de Raad door de Assemblee benoemd voor een termijn van vier jaar, die eenmaal kan worden verlengd.

C. De directeur-generaal legt verantwoording af aan de Assemblee en de Raad, onder meer voor de benoeming van personeel en de organisatie en werking van het Secretariaat. De allerbelangrijkste overweging bij de indienstneming van het personeel en bij de vaststelling van de arbeidsvoorwaarden is de noodzaak, de hoogste normen van efficiëntie, bekwaamheid en integriteit te waarborgen. Daarbij wordt naar behoren aandacht besteed aan het belang van aanwerving van personeel uit lidstaten en aan een zo ruim mogelijke geografische spreiding. In het bijzonder wordt rekening gehouden met een passende vertegenwoordiging van ontwikkelingslanden, waarbij de nadruk ligt op een evenwichtige deelneming van vrouwen en mannen.

Bij de opstelling van de begroting wordt bij de voorgestelde aanwerving als richtsnoer genomen dat het aantal personeelsleden beperkt moet blijven tot het minimum dat nodig is om de taken van het Secretariaat correct uit te oefenen.

D. De directeur-generaal of een door hem of haar aangestelde vertegenwoordiger neemt, zonder stemrecht, deel aan alle vergaderingen van de Assemblee en de Raad.

E. Het Secretariaat:

1. stelt het ontwerpwerkprogramma en de ontwerpbegroting van het Agentschap op en legt deze voor aan de Raad;

2. voert het werkprogramma en de besluiten van het Agentschap uit;

3. stelt het ontwerpjaarverslag op betreffende de activiteiten van het Agentschap en legt dit voor aan de Raad, evenals mogelijk andere verslagen waarom door de Assemblee of de Raad wordt verzocht;

4. verleent de Assemblee, de Raad en hun secundaire organen administratieve en technische ondersteuning;

5. bevordert de communicatie tussen het Agentschap en zijn leden; en

6. verspreidt het verstrekte beleidsadvies onder de leden van het Agentschap in overeenstemming met artikel IV, lid C, onder 2), en bereidt voor elke zitting een verslag voor over zijn beleidsadvies dat aan de Assemblee en de Raad wordt voorgelegd. Het verslag aan de Raad bevat ook het geplande beleidsadvies voor uitvoering van het jaarlijkse werkprogramma.

F. Bij het vervullen van hun taken vragen noch ontvangen de directeur-generaal en de andere personeelsleden instructies van enige regering of enige bron buiten het Agentschap. Zij onthouden zich van handelingen die schade zouden kunnen berokkenen aan hun positie als internationaal functionaris die slechts de Assemblee en de Raad verantwoording verschuldigd is. Elk lid eerbiedigt het uitsluitend internationale karakter van de verantwoordelijkheden van de directeur-generaal en de andere personeelsleden en zal niet trachten hen bij de uitoefening van hun verantwoordelijkheden te beïnvloeden.

Artikel XII

De begroting

A. De financiële middelen van het Agentschap zijn afkomstig van:

1. verplichte contributies van de leden, welke zijn vastgesteld door de Assemblee aan de hand van beoordelingscijfers van de Verenigde Naties;

2. vrijwillige contributies; en

3. andere mogelijke bronnen

in overeenstemming met de financiële voorschriften die de Assemblee bij consensus moet aannemen, zoals vastgesteld in artikel IX, lid G, van dit statuut. De financiële voorschriften en de begroting vormen een solide financiële basis voor het Agentschap en waarborgen dat de in het werkprogramma vastgestelde activiteiten van het Agentschap doelmatig en doeltreffend

worden uitgevoerd. De verplichte contributies worden gebruikt ter financiering van de kernactiviteiten en de administratieve kosten.

B. De ontwerpbegroting van het Agentschap wordt opgesteld door het Secretariaat en ter inspectie voorgelegd aan de Raad. De Raad geeft de ontwerpbegroting door aan de Assemblee met een aanbeveling tot goedkeuring of hij stuurt deze terug naar het Secretariaat voor herziening en herindiening.

C. De Assemblee benoemt een extern financieel controleur die zijn ambt vier jaar uitoefent en herkiesbaar is. De eerste financieel controleur oefent zijn ambt uit voor een periode van twee jaar. De financieel controleur onderzoekt de rekeningen van het Agentschap. Hij maakt opmerkingen en doet aanbevelingen die hij of zij nodig acht met betrekking tot de doeltreffendheid van het beheer en de interne financiële controlemiddelen.

Artikel XIII

Rechtspersoonlijkheid, voorrechten en immuniteiten

A. Het Agentschap heeft internationale rechtspersoonlijkheid. Op het grondgebied van elk lid en afhankelijk van de nationale wetgeving heeft het de binnenlandse rechtsbevoegdheid die nodig is voor de uitoefening van zijn functies en het bereiken van zijn doelstellingen.

B. De leden beslissen over een afzonderlijke overeenkomst betreffende voorrechten en immuniteiten.

Artikel XIV

Relaties met andere organisaties

Behoudens goedkeuring door de Assemblee wordt de Raad gemachtigd in naam van het Agentschap overeenkomsten te sluiten die passende relaties tot stand brengen met de Verenigde Naties en alle andere organisaties wier werkzaamheden verband houden met die van het Agentschap. De bepalingen van dit statuut doen geen afbreuk aan de rechten en verplichtingen van de leden uit hoofde van bestaande internationale verdragen.

Artikel XV

Wijzigingen en opzegging, herziening

A. Elk lid kan wijzigingen van dit statuut voorstellen. Eensluidende afschriften van de tekst van voorgestelde wijzigingen worden opgesteld door de directeur-generaal en door hem of haar meegedeeld aan alle leden, minstens negentig dagen voordat deze door de Assemblee in overweging worden genomen.

B. De wijzigingen treden in werking voor alle leden:

1. wanneer ze zijn goedgekeurd door de Assemblee na overweging van de opmerkingen die de Raad over elke voorgestelde wijziging heeft ingediend; en

2. nadat alle leden ermee hebben ingestemd door de wijziging gebonden te zijn in overeenstemming met hun respectieve constitutionele procedures. De leden stemmen ermee in door de wijziging gebonden te zijn door een bijbehorend instrument neer te leggen bij de in artikel XX, lid A, bedoelde depositaris.

C. Op elk ogenblik na vijf jaar vanaf de datum waarop dit statuut volgens artikel XIX, lid D, in werking treedt, kan een lid zich uit het Agentschap terugtrekken door dit schriftelijk te melden aan de in artikel XX, lid A, bedoelde depositaris, die de Raad en alle leden daarvan onverwijld in kennis stelt.

D. Een dergelijke terugtrekking wordt van kracht op het einde van het jaar waarin zij kenbaar is gemaakt. Opzegging door een lid van het Agentschap heeft geen invloed op de contractuele verplichtingen die het lid heeft aangegaan krachtens artikel V, lid B, of de financiële verplichtingen van het lid voor het jaar waarin het zich terugtrekt.

Artikel XVI

Geschillenbeslechting

A. De leden beslechten onderlinge geschillen betreffende de interpretatie of toepassing van dit statuut met vreedzame middelen in overeenstemming met artikel 2, lid 3, van het Handvest van de Verenigde Naties en zoeken derhalve een oplossing aan de hand van de in artikel 33, lid 1, van het Handvest van de Verenigde Naties vermelde middelen.

B. De Raad kan tot beslechting van een geschil bijdragen met elk middel dat hij gepast acht. Hij kan bijvoorbeeld zijn diensten aanbieden, de leden die een geschil hebben verzoeken

de geschillenbeslechtingsprocedure van hun keuze op te starten en een einddatum aanbevelen voor een overeengekomen procedure.

Artikel XVII

Tijdelijke schorsing van rechten

A. Elk lid van het Agentschap dat achterstallig is met zijn financiële bijdragen aan het Agentschap heeft geen stemrecht indien zijn achterstallige bijdragen gelijk zijn aan of groter zijn dan het bedrag van zijn bijdragen voor de voorafgaande twee jaren. De Assemblee kan dit lid niettemin toestaan zijn stem uit te brengen indien zij ervan overtuigd is dat de wanbetaling te wijten is aan overmacht.

B. Op aanbeveling van de Raad kan een lid, dat bij voortduring de bepalingen van dit statuut of van een krachtens dit statuut gesloten overeenkomst heeft geschonden, door de Assemblee in de uitoefening van de voorrechten en rechten van het lidmaatschap worden geschorst, met een tweederde meerderheid van de aanwezige leden die hun stem uitbrengen.

Artikel XVIII

Zetel van het Agentschap

De zetel van het Agentschap wordt door de Assemblee bepaald tijdens haar eerste zitting.

Artikel XIX

Ondertekening, ratificatie, inwerkingtreding en toetreding

A. Op de Stichtingsconferentie staat het statuut open voor ondertekening door alle staten die lid zijn van de Verenigde Naties en door regionale intergouvernementele organisaties voor economische integratie zoals bepaald in artikel VI, lid A. Het statuut blijft openstaan voor ondertekening tot de datum waarop het in werking treedt.

B. Voor staten en regionale intergouvernementele organisaties voor economische integratie, zoals bepaald in artikel VI, lid A, die dit statuut niet ondertekend hebben, staat dit statuut open voor toetreding nadat hun lidmaatschap door de Assemblee is goedgekeurd overeenkomstig artikel VI, lid B, onder 2).

C. De leden geven blijk ermee in te stemmen door dit statuut gebonden te zijn door neerlegging van een ratificatie- of toetredingsinstrument bij de depositaris. De staten ratificeren de toetreding tot dit statuut overeenkomstig hun respectieve constitutionele procedures en treden vervolgens toe.

D. Dit statuut treedt in werking op de dertigste dag na de neerlegging van het vijfentwintigste ratificatie-instrument.

E. Voor staten of regionale intergouvernementele organisaties voor economische integratie die een ratificatie- of toetredingsinstrument hebben neergelegd na de inwerkingtreding van het statuut, treedt dit statuut in werking op de dertigste dag na de neerlegging van het betrokken instrument.

F. Er kunnen geen voorbehouden worden gemaakt ten aanzien van de bepalingen van dit statuut.

Artikel XX

Depositaris, registratie, authentieke tekst

A. De regering van de Bondsrepubliek Duitsland wordt hierbij aangesteld als depositaris van dit statuut en van de ratificatie- of toetredingsinstrumenten.

B. Dit statuut wordt geregistreerd door de depositaris krachtens artikel 102 van het Handvest van de Verenigde Naties.

C. Dit statuut, opgesteld in het Engels, wordt neergelegd in de archieven van de depositaris.

D. Eensluidende afschriften van dit statuut worden door de depositaris toegezonden aan de regeringen van de staten en aan de uitvoerende organen van de regionale intergouvernementele organisaties voor economische integratie die het ondertekend hebben of waarvan het lidmaatschap is goedgekeurd volgens artikel VI, lid B, onder 2).

E. De depositaris informeert alle ondertekenaars van dit statuut onverwijld over de datum van elke neerlegging van een ratificatie-instrument en de datum van inwerkingtreding van het statuut.

F. De depositaris brengt alle ondertekenaars en leden onverwijld op de hoogte van de datum waarop een staat of een regionale intergouvernementele organisatie voor economische integratie vervolgens lid wordt van het Agentschap.

G. De depositaris stuurt een nieuwe lidmaatschapsaanvraag onverwijld ter overweging door naar alle leden van het Agentschap, overeenkomstig artikel VI, lid B, onder 2).

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, daartoe naar behoren gemachtigd, dit statuut hebben ondertekend.

Gedaan te Bonn op 26 januari 2009, in één exemplaar, in de Engelse taal.

VERTALING

Verklaring van de Conferentie betreffende Gewaarmerkte Versies van het Statuut

"Bijeenkomend in Bonn op 26 januari 2009 hebben de vertegenwoordigers van de genodigde Staten bij de Stichtingsconferentie van het Internationaal Agentschap voor hernieuwbare energie de volgende verklaring aangenomen die een integraal deel zal uitmaken van het Statuut :

Het Statuut van het Internationaal Agentschap voor hernieuwbare energie, ondertekend op 26 januari 2009 in Bonn, met inbegrip van deze verklaring, zal eveneens gewaarmerkt worden in de officiële talen van de Verenigde Naties ander dan Engels, evenals in de taal van de depositaris, op het verzoek van de respectieve Ondertekenaars.[1] [2]"

[1] De Conferentie noteert dat Frankrijk aan de Regering die depositaris is reeds een Franse versie van het Statuut heeft toegezonden, met het oog op de waarmerking van het Statuut in de Franse taal.
[2] Deze verklaring zal niet in conflict komen met de overeenkomst over de werktaal van de *Final Preparatory Conference* in Madrid.

Statute

of the

International Renewable

Energy Agency

(IRENA)

The *Parties* to this Statute,

desiring to promote the widespread and increased adoption and use of renewable energy with a view to sustainable development,

inspired by their firm belief in the vast opportunities offered by renewable energy for addressing and gradually alleviating problems of energy security and volatile energy prices,

convinced of the major role that renewable energy can play in reducing greenhouse gas concentrations in the atmosphere, thereby contributing to the stabilisation of the climate system, and allowing for a sustainable, secure and gentle transit to a low carbon economy,

desiring to foster the positive impact that renewable energy technologies can have on stimulating sustainable economic growth and creating employment,

motivated by the huge potential of renewable energy in providing decentralised access to energy, particularly in developing countries, and access to energy for isolated and remote regions and islands,

concerned about the serious negative implications that the use of fossil fuels and the inefficient use of traditional biomass can have on health,

convinced that renewable energy, combined with enhanced energy efficiency, can increasingly cover the anticipated steep increase in global energy needs in the coming decades,

affirming their desire to establish an international organisation for renewable energy, that facilitates the cooperation between its Members, while also establishing a close collaboration with existing organisations that promote the use of renewable energy,

have agreed as follows:

Article I

Establishment of the Agency

A. The Parties to this Statute hereby establish the International Renewable Energy Agency (hereinafter referred to as "the Agency") in accordance with the following terms and conditions.

B. The Agency is based on the principle of the equality of all its Members and shall pay due respect to the sovereign rights and competencies of its Members in performing its activities.

Article II

Objectives

The Agency shall promote the widespread and increased adoption and the sustainable use of all forms of renewable energy, taking into account:

a.) national and domestic priorities and benefits derived from a combined approach of renewable energy and energy efficiency measures, and

b.) the contribution of renewable energy to environmental preservation, through limiting pressure on natural resources and reducing deforestation, particularly tropical deforestation, desertification and biodiversity loss; to climate protection; to economic growth and social cohesion including poverty alleviation and sustainable development; to access to and security of energy supply; to regional development and to inter-generational responsibility.

Article III

Definition

In this Statute the term "renewable energy" means all forms of energy produced from renewable sources in a sustainable manner, which include, inter alia:

1. bioenergy;

2. geothermal energy;

3. hydropower;

4. ocean energy, including inter alia tidal, wave and ocean thermal energy;

5. solar energy; and

6. wind energy.

Article IV

Activities

A. As a centre of excellence for renewable energy technology and acting as a facilitator and catalyst, providing experience for practical applications and policies, offering support on all matters relating to renewable energy and helping countries to benefit from the efficient development and transfer of knowledge and technology, the Agency performs the following activities:

1. In particular for the benefit of its Members the Agency shall:

a.) analyse, monitor and, without obligations on Members' policies, systematise current renewable energy practices, including policy instruments, incentives,

investment mechanisms, best practices, available technologies, integrated systems and equipment, and success-failure factors;

b.) initiate discussion and ensure interaction with other governmental and non-governmental organisations and networks in this and other relevant fields;

c.) provide relevant policy advice and assistance to its Members upon their request, taking into account their respective needs, and stimulate international discussions on renewable energy policy and its framework conditions;

d.) improve pertinent knowledge and technology transfer and promote the development of local capacity and competence in Member States including necessary interconnections;

e.) offer capacity building including training and education to its Members;

f.) provide to its Members upon their request advice on the financing for renewable energy and support the application of related mechanisms;

g.) stimulate and encourage research, including on socio-economic issues, and foster research networks, joint research, development and deployment of technologies; and

h.) provide information about the development and deployment of national and international technical standards in relation to renewable energy, based on a sound understanding through active presence in the relevant fora.

2. Furthermore, the Agency shall disseminate information and increase public awareness on the benefits and potential offered by renewable energy.

B. In the performance of its activities, the Agency shall:

1. act in accordance with the purposes and principles of the United Nations to promote peace and international cooperation, and in conformity with policies of the United Nations furthering sustainable development;

2. allocate its resources in such a way as to ensure their efficient utilisation with a view to appropriately address all its objectives and perform its activities for achieving the greatest possible benefit for its Members and in all areas of the world, bearing in mind the special needs of the developing countries, and remote and isolated regions and islands;

3. cooperate closely and strive for establishing mutually beneficial relationships with existing institutions and organisations in order to avoid unnecessary duplication of work and build upon and make efficient and effective use of resources and on-going activities by governments, other organisations and agencies, which aim to promote renewable energy.

C. The Agency shall:

1. submit an annual report on its activities to its Members;

2. inform Members about its policy advice after it was given; and

3. inform Members about consultation and cooperation with and the work of existing international organisations working in this field.

Article V

Work programme and projects

A. The Agency shall perform its activities on the basis of the annual work programme, prepared by the Secretariat, considered by the Council and adopted by the Assembly.

B. The Agency may, in addition to its work programme, after consultation of its Members and, in case of disagreement, after approval by the Assembly, carry out projects initiated and financed by Members subject to the availability of non-financial resources of the Agency.

Article VI

Membership

A. Membership is open to those States that are members of the United Nations and to regional intergovernmental economic integration organisations willing and able to act in accordance with the objectives and activities laid down in this Statute. To be eligible for membership to the Agency, a regional intergovernmental economic integration organisation must be constituted by sovereign States, at least one of which is a Member of the Agency, and to which its Member States have transferred competence in at least one of the matters within the purview of the Agency.

B. Such States and regional intergovernmental economic integration organisations shall become:

1. original Members of the Agency by having signed this Statute and having deposited an instrument of ratification;

2. other Members of the Agency by depositing an instrument of accession after their application for membership has been approved. Membership shall be regarded as approved if three months after the application has been sent to Members no disagreement has been expressed. In case of disagreement the application shall be decided on by the Assembly in accordance with Article IX paragraph H number 1.

C. In the case of any regional intergovernmental economic integration organisation, the organisation and its Member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their obligations under this Statute. The organisation and its Member States

shall not be entitled to exercise rights, including voting rights, under the Statute concurrently. In their instruments of ratification or accession, the organisations referred to above shall declare the extent of their competence with respect to the matters governed by this Statute. These organisations shall also inform the Depositary Government of any relevant modification in the extent of their competence. In the case of voting on matters within their competence, regional intergovernmental economic integration organisations shall vote with the number of votes equal to the total number of votes attributable to their Member States which are also Members of this Agency.

Article VII

Observers

A. Observer status may be granted by the Assembly to:

1. intergovernmental and non-governmental organisations active in the field of renewable energy;

2. Signatories that have not ratified the Statute; and

3. applicants for membership whose application for membership has been approved in accordance with Article VI paragraph B number 2.

B. Observers may participate without the right to vote in the public sessions of the Assembly and its subsidiary organs.

Article VIII

Organs

A. There are hereby established as the principal organs of the Agency:

1. the Assembly;

2. the Council, and

3. the Secretariat.

B. The Assembly and the Council, subject to approval by the Assembly, may establish such subsidiary organs as they find necessary for the exercise of their functions in accordance with this Statute.

Article IX

The Assembly

A. 1. The Assembly is the supreme organ of the Agency.

2. The Assembly may discuss any matter within the scope of this Statute or relating to the powers and functions of any organ provided for in this Statute.

3. On any such matter the Assembly may:

a.) take decisions and make recommendations to any such organ; and

b.) make recommendations to the Members of the Agency, upon their request.

4. Furthermore, the Assembly shall have the authority to propose matters for consideration by the Council and request from the Council and the Secretariat reports on any matter relating to the functioning of the Agency.

B. The Assembly shall be composed of all Members of the Agency. The Assembly shall meet in regular sessions which shall be held annually unless it decides otherwise.

C. The Assembly includes one representative of each Member. Representatives may be accompanied by alternates and advisors. The costs of a delegation's participation shall be borne by the respective Member.

D. Sessions of the Assembly shall take place at the seat of the Agency, unless the Assembly decides otherwise.

E. At the beginning of each regular session, the Assembly shall elect a President and such other officials as may be required, taking into account equitable geographic representation. They shall hold office until a new President and other officials are elected at the next

regular session. The Assembly shall adopt its rules of procedure in conformity with this Statute.

F. Subject to Article VI paragraph C, each Member of the Agency shall have one vote in the Assembly. The Assembly shall take decisions on questions of procedure by a simple majority of the Members present and voting. Decisions on matters of substance shall be taken by consensus of the Members present. If no consensus can be reached, consensus shall be considered achieved if no more than 2 Members object, unless the Statute provides otherwise. When the issue arises as to whether the question is one of substance or not, that question shall be treated as a matter of substance unless the Assembly by consensus of the Members present decides otherwise, which, if no consensus can be reached, shall be considered achieved if no more than 2 Members object. A majority of the Members of the Agency shall constitute a quorum for the Assembly.

G. The Assembly shall, by consensus of the Members present:

1. elect the members of the Council;

2. adopt at its regular sessions the budget and the work programme of the Agency, submitted by the Council, and have the authority to decide on amendments of the budget and the work programme of the Agency;

3. take decisions relating to the supervision of the financial policies of the Agency, the financial rules and other financial matters and elect the auditor;

4. approve amendments to this Statute;

5. decide on the establishment of subsidiary bodies and approve their terms of reference; and

6. decide on permission to vote in accordance with Article XVII paragraph A.

H. The Assembly shall by consensus of the Members present, which if no consensus can be reached shall be considered achieved if no more than 2 Members object:

1. decide, if necessary, on applications for membership;

2. approve the rules of procedure of the Assembly and of the Council, which shall be submitted by the latter;

3. adopt the annual report as well as other reports;

4. approve the conclusion of agreements on any questions, matters or issues within the scope of this Statute; and

5. decide in case of disagreement between its Members on additional projects in accordance with Article V paragraph B.

I. The Assembly shall designate the seat of the Agency and the Director-General of the Secretariat (hereinafter referred to as "Director-General") by consensus of the Members present, or, if no consensus can be reached, by a majority vote of two thirds of the Members present and voting.

J. The Assembly shall consider and approve as appropriate at its first session any decisions, draft agreements, provisions and guidelines developed by the Preparatory Commission in accordance with the voting procedures for the respective issue as outlined in Article IX paragraphs F to I.

Article X

The Council

A. The Council shall consist of at least 11 but not more than 21 representatives of the Members of the Agency, elected by the Assembly. The concrete number of representatives between 11 and 21 shall correspond to the rounded up equivalent of one third of the Members of the Agency to be calculated on the basis of the number of Members of the Agency at the beginning of the respective election for members of the Council. The members of the Council shall be elected on a rotating basis as laid down in the rules of procedure of the Assembly, with a view to ensuring effective participation of developing and developed countries and achieving fair and equitable geographical distribution and effectiveness of the Council's work. The members of the Council shall be elected for a term of two years.

B. The Council shall convene semi-annually and its meetings shall take place at the seat of the Agency, unless the Council decides otherwise.

C. The Council shall, at the beginning of each meeting for the duration until its next meeting, elect a Chairperson and such other officials from among its members as may be required. It shall have the right to elaborate its rules of procedure. Such rules of procedure have to be submitted to the Assembly for approval.

D. Each member of the Council shall have one vote. The Council shall take decisions on questions of procedure by a simple majority of its members. Decisions on matters of substance shall be taken by a majority of two thirds of its members. When the issue arises as to whether the question is one of substance or not, that question shall be treated as a matter of substance unless the Council, by a majority of two thirds of its members, decides otherwise.

E. The Council shall be responsible and accountable to the Assembly. The Council shall carry out the powers and functions entrusted to it under this Statute, as well as those functions delegated to it by the Assembly. In so doing, it shall act in conformity with the decisions and with due regard to the recommendations of the Assembly and assure their proper and continuous implementation.

F The Council shall:

facilitate consultations and cooperation among Members;

2. consider and submit to the Assembly the draft work programme and the draft budget of the Agency;

3. approve arrangements for the sessions of the Assembly including the preparation of the draft agenda;

4. consider and submit to the Assembly the draft annual report concerning the activities of the Agency and other reports as prepared by the Secretariat according to Article XI paragraph E number 3 of this Statute;

5. prepare any other reports which the Assembly may request;

6. conclude agreements or arrangements with States, international organisations and international agencies on behalf of the Agency, subject to prior approval by the Assembly;

7. substantiate the work programme as adopted by the Assembly with a view to its implementation by the Secretariat and within the limits of the adopted budget;

8. have the authority to refer to the Assembly matters for its consideration; and

9 establish subsidiary organs, when necessary, in accordance with Article VIII paragraph B, and decide on their terms of reference and duration.

Article XI

The Secretariat

A. The Secretariat shall assist the Assembly, the Council, and their subsidiary organs in the performance of their functions. It shall carry out the other functions entrusted to it under this Statute as well as those functions delegated to it by the Assembly or the Council.

B. The Secretariat shall comprise a Director-General, who shall be its head and chief administrative officer, and such staff as may be required. The Director-General shall be appointed by the Assembly upon the recommendation of the Council for a term of four years, renewable for one further term, but not thereafter.

C. The Director-General shall be responsible to the Assembly and the Council, inter alia for the appointment of the staff as well as the organisation and functioning of the Secretariat. The paramount consideration in the employment of the staff and in the determination of the conditions of service shall be the necessity of securing the highest standards of efficiency, competence and integrity. Due regard shall be paid to the importance of recruiting the staff primarily from Member States and on as wide a geographical basis as possible, taking particularly into account the adequate representation of developing countries and with emphasis on gender balance. In preparing the budget the proposed recruitment shall be guided by the principle that the staff shall be kept to a minimum necessary for the proper discharge of the responsibilities of the Secretariat.

D. The Director-General or a representative designated by him or her shall participate, without the right to vote, in all meetings of the Assembly and of the Council.

E. The Secretariat shall:

1. prepare and submit to the Council the draft work programme and the draft budget of the Agency;

2. implement the Agency's work programme and its decisions;

3. prepare and submit to the Council the draft annual report concerning the activities of the Agency and such other reports as the Assembly or the Council may request;

4. provide administrative and technical support to the Assembly, the Council and their subsidiary organs;

5. facilitate communication between the Agency and its Members; and

6. circulate the policy advice after it was given to the Members of the Agency in accordance with Article IV paragraph C number 2 and prepare and submit to the Assembly and the Council a report on its policy advice for each of their sessions. The report to the Council shall include also the planned policy advice in implementing the annual work programme.

F. In the performance of their duties, the Director-General and the other members of the staff shall not seek or receive instructions from any government or from any other source external to the Agency. They shall refrain from any action that might reflect on their positions as international officers responsible only to the Assembly and the Council. Each

Member shall respect the exclusively international character of the responsibilities of the Director-General and the other members of the staff and shall not seek to influence them in the discharge of their responsibilities.

Article XII

The budget

A. The budget of the Agency shall be financed by:

1. mandatory contributions of its Members, which are based on the scale of assessments of the United Nations, as determined by the Assembly;

2. voluntary contributions; and

3. other possible sources

in accordance with the financial rules to be adopted by the Assembly by consensus, as laid down in Article IX paragraph G of this Statute. The financial rules and the budget shall secure a solid financial basis of the Agency and shall ensure the effective and efficient implementation of the Agency's activities, as defined by the work programme. Mandatory contributions will finance core activities and administrative costs.

The draft budget of the Agency shall be prepared by the Secretariat and submitted to the Council for examination. The Council shall either forward it to the Assembly with a recommendation for approval or return it to the Secretariat for review and re-submission

C. The Assembly shall appoint an external auditor who shall hold office for a period of four years and who shall be eligible for re-election. The first auditor shall hold office for a period of two years. The auditor shall examine the accounts of the Agency and shall make such observations and recommendations as deemed necessary with respect to the efficiency of the management and the internal financial controls.

Article XIII

Legal personality, privileges and immunities

A. The Agency shall have international legal personality. In the territory of each Member and subject to its national legislation, it shall enjoy such domestic legal capacity as may be necessary for the exercise of its functions and the fulfilment of its purposes.

B. Members shall decide upon a separate agreement on privileges and immunities.

Article XIV

Relations with other organisations

Subject to the approval of the Assembly the Council shall be authorised to conclude agreements on behalf of the Agency establishing appropriate relations with the United Nations and any other organisations whose work is related to that of the Agency. The provisions of this Statute shall not affect the rights and obligations of any Member deriving from any existing international treaty

Article XV

Amendments and withdrawal, review

A. Amendments to this Statute may be proposed by any Member. Certified copies of the text of any amendment proposed shall be prepared by the Director-General and communicated by him to all Members at least ninety days in advance of its consideration by the Assembly.

B. Amendments shall come into force for all Members:

1. when approved by the Assembly after consideration of observations submitted by the Council on each proposed amendment; and

2. after all the Members have consented to be bound by the amendment in accordance with their respective constitutional processes. Members shall express their consent to be bound by depositing a corresponding instrument with the Depositary referred to in Article XX paragraph A.

C. At any time after five years from the date when this Statute takes effect in accordance with paragraph D of Article XIX, a Member may withdraw from the Agency by notice in writing to that effect given to the Depositary referred to in Article XX paragraph A, which shall promptly inform the Council and all Members.

D. Such withdrawal shall take effect at the end of the year in which it is expressed. Withdrawal by a Member from the Agency shall not affect its contractual obligations

entered into pursuant to Article V paragraph B or its financial obligations for the year in which it withdraws.

Article XVI

Settlement of disputes

A. Members shall settle any dispute between them concerning the interpretation or application of this Statute by peaceful means in accordance with Article 2 paragraph 3 of the Charter of the United Nations and, to this end, shall seek a solution by the means indicated in Article 33 paragraph 1 of the Charter of the United Nations.

B. The Council may contribute to the settlement of a dispute by whatever means it deems appropriate, including offering its good offices, calling upon the Members to a dispute to start the settlement process of their choice and recommending a time limit for any agreed procedure.

Article XVII

Temporary suspension of rights

A. Any Member of the Agency which is in arrears with its financial contributions to the Agency shall have no right to vote if its arrears reach or exceed the amount of its contributions for the two preceding years. However, the Assembly may permit this

Member to vote if it is convinced that the non-payment is due to circumstances beyond the Member's control.

B. A Member which has persistently violated the provisions of this Statute or of any agreement entered into by it pursuant to this Statute may be suspended from the exercise of the privileges and rights of membership by the Assembly acting by a two-thirds majority of the Members present and voting upon recommendation of the Council.

Article XVIII

Seat of the Agency

The seat of the Agency shall be determined by the Assembly at its first session.

Article XIX

Signature, ratification, entry into force and accession

A. This Statute shall be open for signature at the Founding Conference by all States that are members of the United Nations and regional intergovernmental economic integration organisations as defined in Article VI paragraph A. *It shall remain open for signature until* the date this Statute enters into force.

B. For States and regional intergovernmental economic integration organisations as defined in Article VI paragraph A having not signed this Statute, this Statute shall be open for accession after their membership has been approved by the Assembly in accordance with Article VI paragraph B number 2.

C. Consent to be bound by this Statute shall be expressed by depositing an instrument of ratification or accession with the Depositary. Ratification of or accession to this Statute shall be effected by States in accordance with their respective constitutional processes.

D. This Statute shall enter into force on the thirtieth day after the date of deposit of the twenty-fifth instrument of ratification.

E. For States or regional intergovernmental economic integration organisations having deposited an instrument of ratification or accession after the entry into force of the Statute, this Statute shall enter into force on the thirtieth day after the date of deposit of the relevant instrument.

F. No reservations may be made to any of the provisions contained in this Statute.

Article XX

Depositary, registration, authentic text

The Government of the Federal Republic of Germany is hereby designated as the Depositary of this Statute and any instrument of ratification or accession.

B. This Statute shall be registered by the Depositary Government pursuant to Article 102 of the Charter of the United Nations.

C. This Statute, done in English, shall be deposited in the archives of the Depositary Government.

D. Duly certified copies of this Statute shall be transmitted by the Depositary Government to the governments of States and to the executive organs of regional intergovernmental economic integration organisations which have signed or have been approved for membership according to Article VI paragraph B number 2.

E. The Depositary Government shall promptly inform all Signatories to this Statute of the date of each deposit of any instrument of ratification and the date of entry into force of the Statute.

F. The Depositary Government shall promptly inform all Signatories and Members of the dates on which States or regional intergovernmental economic integration organisations subsequently become Members thereto.

G. The Depositary Government shall promptly send new applications for membership to all Members of the Agency for consideration in accordance with Article VI paragraph B number 2.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorised, have signed this Statute.

DONE at Bonn, this 26th January 2009, in a single original, in the English language.

Declaration of the Conference Regarding Authentic Versions of the Statute

"Gathering in Bonn the 26th January 2009, the representatives of the invited States to the Founding Conference of the International Renewable Energy Agency have adopted the following declaration which shall form an integral part of the Statute:

The Statute of the International Renewable Energy Agency, signed on the 26th January 2009 in Bonn, including this declaration, shall also be authenticated in the official languages of the United Nations other than English, as well as in the language of the depositary, on the request of the respective Signatories.[1][2]"

---

[1] The Conference notes that France has already sent to the depositary Government a French version of the Statute desiring the authentication of the Statute in the French language.

[2] This declaration shall not be in conflict with the agreement on the working language of the Final Preparatory Conference in Madrid.